

Okvir za izdajo obveznic Republike Slovenije, vezanih na izpolnjevanje trajnostnih ciljev

Republika Slovenija

Verzija 1.0

Februar 2025

Direktorat za zakladništvo

Ministrstvo za finance

Vsebina

1. Uvod	3
Zavezanost Slovenije trajnostnemu razvoju.....	3
Celovit nacionalni energetska in podnebni načrt.....	5
Prilaganje podnebnim spremembam in zeleni prehod	8
Financiranje podnebnih ukrepov in zelenega prehoda.....	10
2. Okvir za izdajo obveznic Republike Slovenije, vezanih na izpolnjevanje trajnostnih ciljev.....	12
Zgodovinski kontekst slovenske izdaje obveznic.....	12
Utemeljitev okvira	12
I. Izbira ključnih kazalnikov uspešnosti.....	14
Pristop k izbiri ključnih kazalnikov uspešnosti.....	14
Ključni kazalnik uspešnosti 1: Skupne letne emisije toplogrednih plinov	14
Ključni kazalnik uspešnosti 2: Delež porabljene energije iz obnovljivih virov	18
Ključni kazalnik uspešnosti 3: Energetska učinkovitost.....	20
II. Kalibracija ciljev	22
Kalibracija ciljev 1.1 in 1.2: Skupne emisije toplogrednih plinov (do leta 2030).....	22
Kalibracija ciljev 1.3 in 1.4: Skupne emisije toplogrednih plinov (do leta 2033).....	24
Kalibracija ciljev 2.1 in 2.2: Delež porabljene energije iz obnovljivih virov	25
Kalibracija ciljev 3.1 in 3.2: Energetska učinkovitost.....	27
III. Značilnosti obveznic	30
Politika ponovnega izračuna	30
IV. Poročanje.....	31
V. Preverjanje	32
Preverjanje pred izdajo	32
Preverjanje po izdaji	32
Spremembe tega Okvira.....	32
Dodatek I: Ključni kazalnik uspešnosti 1 – opis metodologije.....	33
Dodatek II: Viri in metode za zbiranje podatkov za ključna kazalnika uspešnosti 2 in 3.....	34
Izjava o omejitvi odgovornosti	36

1. Uvod

Slovenija je od osamosvojitve leta 1991 dosegla pomemben napredek pri doseganju svojih razvojnih ciljev. Dejavno je sodelovala v nekaterih najpomembnejših mednarodnih integracijskih procesih in postala predana mednarodna partnerica v globalnih prizadevanjih za spodbujanje miru in varnosti, spoštovanja človekovih pravic, kulturne raznolikosti, pravne države, vestnega odzivanja na svetovne izzive in ustvarjanja trendov.

Slovenija napreduje na področju kakovosti življenja in gospodarskega razvoja, hkrati pa zmanjšuje onesnaževanje okolja. Na mnogih področjih sicer še vedno zaostaja za najbolj razvitimi državami. Čeprav je bil dosežen napredek pri zmanjševanju onesnaževanja okolja, Slovenija še vedno pretirano obremenjuje okolje. Emisije toplogrednih plinov so se zmanjšale, vendar so še vedno nad povprečjem EU na enoto BDP. Povečanje tranzitnega cestnega prometa in netrajnostne mobilnosti vzbuja okoljske pomisleke, čeprav se skupna poraba energije od leta 2008 postopoma zmanjšuje.

Ugodne naravne danosti v Sloveniji pomembno prispevajo k biotski raznovrstnosti v EU. Vendar zloraba naravnih virov, zlasti pri urbanizaciji, kmetijstvu in upravljanju voda, vodi v upad vrst in habitatov. Za prilagajanje podnebnim spremembam in prehod na podnebno nevtralno gospodarstvo so potrebne trajnostne spremembe v proizvodnji in potrošnji, da se zagotovi dolgoročna kakovost življenja.

Republika Slovenija si je zastavila cilj, da do sredine stoletja doseže trajnostni gospodarski in družbeni razvoj s poudarkom na ničelnih neto emisijah toplogrednih plinov, povečani rabi obnovljivih virov energije ter trajnostni proizvodnji in porabi energije. Ta zaveza je v skladu s cilji Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah¹ in najnovejšimi znanstvenimi ugotovitvami, zlasti ugotovitvami Medvladnega panela za podnebne spremembe (v nadaljnjem besedilu: **IPCC**). IPCC in druge priznane institucije opozarjajo, da so brez ustreznega ukrepanja na svetovni in nacionalni ravni, tudi v EU, katastrofalne posledice globalnega segrevanja neizbežne. Za doseganje ciljev Pariškega sporazuma so potrebni hitri in odločni ukrepi za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, ki jih dopolnjujejo drugi nujni bistveni okoljski in razvojni ukrepi. Nesreče, povezane s podnebjem, ki postajajo vse hujše, pogostejše in intenzivnejše, so velika ovira za napredek na področju trajnostnega razvoja.

Zavezanost Republike Slovenije trajnostnemu razvoju je globoko zakoreninjena v njeni strateški viziji, ki zajema soodvisnost gospodarskega, okoljskega in socialnega stebra. Ta okvir za obveznice, vezane na izpolnjevanje trajnostnih ciljev (v nadaljnjem besedilu: **okvir**) pomeni odločenost Slovenije, da finančne mehanizme poveže z nacionalnimi okoljskimi cilji in si tako prizadeva za podnebno nevtralno družbo. Slovenija se zaradi svojih geografskih značilnosti segreva hitreje od svetovnega povprečja in je zato občutljiva na posledice podnebnih sprememb. To je razvidno iz vse pogostejših ekstremnih vremenskih pojavov (žled leta 2014, napad podlubnika v letih 2015 in 2016, vetrolom v letih 2017 in 2018, suša in požari na Krasu leta 2022 ter poplave v večjem delu države leta 2023).

Zavezanost Slovenije trajnostnemu razvoju

Republika Slovenija je stopila na preobrazbeno pot k trajnostnemu razvoju in svojo nacionalno agendo uskladila z globalnimi cilji, da bi ustvarila odporno, uspešno in trajnostno prihodnost za svoje prebivalce.

Slovenija priznava medsebojno povezanost globalnih izzivov in nujnost trajnosti. Nacionalna strategija temelji na zavezanosti agendi Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030, njen cilj pa je

¹ Na voljo na spletnem naslovu: <https://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09r01.pdf>

uskladiti njene razvojne cilje s svetovnimi cilji trajnostnega razvoja², tj. univerzalnim pozivom k ukrepanju za odpravo revščine, zaščito planeta in zagotovitev, da bodo do leta 2030 vsi ljudje živeli v miru in blaginji.

Slovenija je zavezana spodbujanju agende za trajnostni razvoj, ciljev Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah in evropskega zelenega dogovora,³ usklajevanju nacionalnih politik z energetske in podnebnimi cilji Evropske unije ter spoštovanju svetovnih standardov trajnostnosti. Osrednji razvojni okvir za oblikovanje dolgoročnih razvojnih ciljev države za zagotavljanje visoke kakovosti življenja za vse je zasidran v slovenski razvojni strategiji do leta 2030 (v nadaljnjem besedilu: **Strategija razvoja Slovenije 2030**)⁴

V skladu s Strategijo razvoja Slovenije 2030 bodo okoljski razvojni cilji Slovenije do leta 2030 osredotočeni na prehod na podnebno nevtrarno krožno gospodarstvo in trajnostno upravljanje naravnih virov. Slovenija se je kot podpisnica Pariškega sporazuma zavezala, da bo svoje emisije toplogrednih plinov zmanjšala na ničelno stopnjo neto emisij. Ta zaveza je opisana v Resoluciji o dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050⁵ (v nadaljnjem besedilu: **podnebna strategija**), ki je glavni strateški dokument države o podnebnih spremembah.

Leta 2022 je bil cilj podnebne nevtralnosti do leta 2050 določen kot nacionalni podnebni cilj Slovenije v *Zakonu o varstvu okolja (ZVO-2)*.⁶ Slovenija mora učinkovito prispevati k izpolnjevanju podnebnih zavez EU in mednarodnih podnebnih zavez, katerih cilj je zmanjšati emisije toplogrednih plinov, da bi dvig globalne temperature zadržali pod 2 °C, in si prizadevati, da bi ga omejili na 1,5 °C v primerjavi s predindustrijsko ravno.

Cilji slovenske energetske in podnebne politike so zagotoviti zanesljivo, varno in konkurenčno oskrbo z energijo ter prehod na podnebno nevtrarno družbo. Politika sledi ciljem podnebne pravičnosti in trajnostnega razvoja s spodbujanjem gospodarske rasti, ustvarjanjem delovnih mest visoke vrednosti, izboljšanjem kakovosti življenja, povečanjem okoljske odgovornosti in zagotavljanjem cenovno dostopnih energetske storitev. Ti cilji usmerjajo sektorje z največjimi emisijami toplogrednih plinov, hkrati pa upoštevajo posebne sektorske cilje.

Dolgoročna podnebna strategija Slovenije vključuje celovito analizo različnih scenarijev, ki naj bi prispevali k zavezam EU in držav članic na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja in Pariškega sporazuma, vključno s scenarijem za doseganje ničelne stopnje neto emisij toplogrednih plinov v Evropski uniji do leta 2050 in neto negativnih emisij po tem letu. Podnebna strategija analizira tudi učinek teh scenarijev na preostali svetovni ogljični proračun in ogljični proračun EU kot podlago za razpravo o stroškovni učinkovitosti, uspešnosti in pravičnosti pri zmanjševanju emisij toplogrednih plinov.

Trenutno je v pripravi podnebni zakon⁷, ki naj bi pripomogel k učinkovitejšemu boju proti podnebnim spremembam in doseganju podnebne nevtralnosti do leta 2045. Predlog določa tri ključne cilje:

² Na voljo na spletnem naslovu: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals>

³ Potem ko je Komisija decembra 2019 predstavila evropski zeleni dogovor, je bila na ravni EU sprejeta vrsta zakonodajnih aktov (v nadaljnjem besedilu: sveženj „Pripravljeni na 55“), vključno z Uredbo (EU) 2021/1119 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti, s katero so se znatno povečali podnebni in energetske cilji za leto 2030 na ravni EU.

⁴ Na voljo na spletnem naslovu: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MKRR/Strategija-razvoja-Slovenije-2030/Slovenian-Development-Strategy-2030.pdf>

⁵ Na voljo na spletnem naslovu: <https://leap.unep.org/en/countries/si/national-legislation/resolution-long-term-climate-strategy-slovenia-until-2050>

⁶ Na voljo (v slovenščini) na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO8286>

⁷ Osnutek (v slovenščini) je na voljo na: <https://e-uprava.gov.si/si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=16041>

zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, prilagajanje podnebnim spremembam ter povečanje odpornosti naravnih in človeških sistemov. Natančneje, vsebuje določbe o letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov v sektorjih zunaj sistema EU za trgovanje z emisijami ter o vzpostavitvi nacionalnega sistema evidenc toplogrednih plinov, projekcijah emisij in pripravi poročil o blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje.

Celovit nacionalni energetske in podnebni načrt

Cilji trajnostnega razvoja iz strategije za trajnostni razvoj do leta 2030 so navedeni tudi v celovitem nacionalnem energetske in podnebnem načrtu Republike Slovenije za leto 2024,⁸ ki je bil pripravljen v skladu z Uredbo Komisije (EU) 2018/1999 (**Uredba o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov**).⁹ Prvotni nacionalni energetske in podnebni načrt je Slovenija sprejela leta 2020 v skladu s takrat veljavno Uredbo o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, vendar je bil leta 2024 posodobljen, da bi odražal ambicioznejše podnebne in energetske cilje, ki jih je EU določila za leto 2030.

Če ni določeno drugače, se za namene tega Okvira besedilo nanaša na posodobljen nacionalni energetske in podnebni načrt iz leta 2024.

Kar zadeva prilagajanje podnebnim spremembam, morajo države članice EU, vključno s Slovenijo, razviti strategije in načrte v okviru evropskih podnebnih pravil. Nacionalni energetske in podnebni načrt je strateški akcijski dokument za načrtovanje energetske in podnebne politike, ki zajema obdobje najmanj desetih let. Nacionalni ukrepi, predlagani v slovenskem nacionalnem energetske in podnebnem načrtu, so v skladu z energetske in podnebnimi cilji Evropske unije ter svetovnimi standardi trajnostnosti. V skladu z določbami uredbe EU je treba nacionalni energetske in podnebni načrt posodobiti vsakih pet let.

Države članice EU s svojimi nacionalnimi prispevki prispevajo k doseganju energetske in podnebnih ciljev EU, pri čemer morajo biti čim bolj ambiciozne, seveda ob upoštevanju pomembnih nacionalnih okoliščin. NEPN in dolgoročne podnebne strategije morajo biti skladni in se dopolnjevati, pri čemer se NEPN osredotoča na kratkoročne in srednjeročne cilje in ukrepe do leta 2030 (s pogledom na 2040), dolgoročna podnebna strategija pa določa širšo vizijo in dolgoročne ambicije.

Od prvega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta Slovenije leta 2020 so se okoliščine za posodobljeni nacionalni energetske in podnebni načrt bistveno spremenile. Z evropskim zelenim dogovorom in zakonodajo „Pripravljeni na 55“ (ang. “Fit for 55”) so se zvišali podnebni in energetske cilji za leto 2030. Pandemija COVID-19 je vplivala na gospodarsko dejavnost, vojna v Ukrajini pa je povzročila visoke cene energije, kar je privedlo do izrednih zakonov v okviru načrta REPowerEU¹⁰ za zmanjšanje povpraševanja po energiji in njenih cen. Poleg tega je od sprejetja nacionalnega energetskega in podnebnega načrta iz leta 2020 več izrednih vremenskih dogodkov, kot so katastrofalne

⁸ Na voljo na spletnem naslovu: https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn2024_final_dec2024.pdf in https://commission.europa.eu/publications/slovenia-final-updated-necp-2021-2030-submitted-2025_sl

⁹ Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (Besedilo velja za EGP.) <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>

¹⁰ Na voljo na spletnem naslovu: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/repowereu-affordable-secure-and-sustainable-energy-europe_en

poplave avgusta 2023, pokazalo, da je nujno treba okrepiti podnebne ukrepe in prilagajanje podnebnim spremembam.

Posodobljeni nacionalni energetske in podnebni načrt Slovenije se osredotoča na okrepljene podnebne ukrepe, hitrejši prehod na čisto energijo, večjo energetske varnost in odpornost energetske unije. V povezavi z nacionalno strategijo za postopno opuščanje premoga in prestrukturiranje premogovniških regij v skladu z načeli pravičnega prehoda krepiti tudi zavezanost Slovenije pravičnemu prehodu. Poleg tega NEPN podpira trajnostne rešitve na področju prometa (kot je trajnostni javni prevoz), stavb (vključno z ogrevanjem, hlajenjem in celovito prenovo) in industrije (za zagotovitev konkurenčnosti). Trenutno promet v Sloveniji prispeva več kot 50 % emisij zunaj sistema EU za trgovanje z emisijami (ne-ETS emisije).

Nacionalni energetske in podnebni načrt za leto 2024 zagotavlja podroben okvir, skladen s petimi razsežnostmi energetske unije:¹¹ razogljičenje; energetska učinkovitost; zanesljivost oskrbe z energijo; notranji energetski trg; ter raziskave, inovacije in konkurenčnost. V načrtu so opisani ambiciozni cilji Slovenije za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, povečanje deleža energije iz obnovljivih virov, izboljšanje energetske učinkovitosti in povečanje energetske varnosti, hkrati pa spodbujanje inovacij in zagotavljanje konkurenčnih energetskih trgov.

1. **Glavni poudarek je na razogljičenju**, pri čemer si Slovenija prizadeva zmanjšati emisije toplogrednih plinov bolj, kot je za Slovenijo predvideno v shemah EU za porazdelitev bremena, tj. za vsaj 28 % v primerjavi z ravnmi iz leta 2005, in sicer z doseganjem okvirnih sektorskih ciljev. Slovenija v skladu z ukrepi NEPN načrtuje zmanjšanje **skupnih emisij toplogrednih plinov za vsaj 35–45 % do leta¹² 2030 in za vsaj 55 % do leta 2033 v primerjavi z letom 2005**. Država se je zavezala, da bo povečala delež obnovljivih virov energije v svoji mešanici energetskih virov. Slovenija želi s proaktivnim vključevanjem države in spodbujanjem kulture sodelovanja pri izvajanju projektov na področju obnovljivih virov energije do **leta 2030 doseči vsaj 33-odstotni delež obnovljivih virov energije v končni porabi energije**. To vključuje posebne cilje za različne sektorje, kot so električna energija, ogrevanje in hlajenje ter promet.

Energetski zakon (EZ-2)¹³ spodbuja prehod s fosilnih goriv na okolju prijaznejše vire energije. Poenostavlja finančne spodbude za naložbe v obnovljive vire energije in energetske učinkovitost ter zagotavlja preglednost in pravičnost. Občine morajo pripraviti lokalne energetske koncepte s sedemletnimi cilji za varčevanje z energijo in širitev obnovljivih virov energije ter za prenovo javnih stavb. Koncesije za distribucijo plina se lahko podaljšajo za pet do sedem let. Energetski zakon določa tudi pristojnosti Agencije za energijo in Nadzornega organa za energijo, energetske infrastrukture in postopke razlastitve. Vključuje ukrepe za energetske krize in regulacijo cen ter zagotavlja financiranje EU za oživitve energetskih lokacij in posodobitev energetskega sistema z dodatnimi sredstvi za uspešne projekte zelenega prehoda.

Termoelektrarna Šoštanj (TEŠ) – trenutno stanje in prihodnji razvoj

¹¹ Več informacij: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/energy-union/>

¹² Zaradi negotovosti glede obratovanja Termoelektrarne Šoštanj v bližnji prihodnosti je cilj zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2030 izražen v razponu. Glej infopolje na strani 7.

¹³ Na voljo (v slovenščini) na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO8855>

Termoelektrarna Šoštanj (TEŠ) je ena največjih proizvajalk električne energije in največja posamična onesnaževalka s toplogrednimi plini v Sloveniji. V skladu z **Nacionalno strategijo za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij** v skladu z načeli pravičnega prehoda¹⁴ je bilo popolno zaprtje TEŠ načrtovano najpozneje do leta 2033. Vendar se je zaradi nedavnega zvišanja cen kuponov za emisije ogljika in naraščajočih cen premoga ta časovni okvir pospešil. TEŠ je v letu 2023 izpustil 2.745,9 kt CO₂¹⁵ in proizvedel 2.682,9 GWh električne energije (približno 18,9 % vse proizvodnje električne energije v Sloveniji v letu 2023).¹⁶ Brez 50-odstotnega deleža proizvodnje električne energije iz Nuklearne elektrarne Krško, ki jo¹⁷ Republika Hrvaška kot solastnica dobavlja Republiki Hrvaški, se delež dobavljene električne energije TEŠ poveča na 23,3 %.

V času objave tega okvira je še vedno nekaj negotovosti glede obratovanja TEŠ v bližnji prihodnosti, kar se odraža tudi v ciljih zmanjšanja emisij NEPN (35-45-odstotno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov do leta 2030 glede na izhodišče iz leta 2005).

V pripravi je *Zakon o prehodnem financiranju pospešenega in pravičnega opuščanja premoga (ZPFPIP)*,¹⁸ ki bo podprl nadaljnje obratovanje Termoelektrarne Šoštanj in Premogovnika Velenje. Njegov cilj je olajšati pravično postopno opuščanje premoga, regionalno prestrukturiranje in razvoj alternativnih virov toplote od začetka leta 2025 do aprila 2027.

Od začetka leta 2025 do konca aprila 2027, torej za tri ogrevalne sezone, bo TEŠ izvajal javno službo daljinskega ogrevanja v občinah Velenje in Šoštanj, električno energijo pa bo proizvajal le kot stranski produkt.

Vlada bo v tem času pospešila tudi Zakon o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje in Zakon o razvojnem prestrukturiranju Savinjsko-Šaleške regije. Oba zakona sta v pripravi in bosta Savinjsko-Šaleški regiji zagotovila premišljen in socialno pravičen izstop iz premoga v skladu z nacionalno strategijo za izstop iz premogovništva in prestrukturiranje premogovniških regij.

Slovenska nacionalna strategija za postopno opuščanje premoga kot končni datum uporabe premoga za proizvodnjo električne energije in pravičen prehod s premoga določa najpozneje leto 2033. Sprejetje strategije postavlja temelje za sprejetje *Zakona o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje*¹⁹ in *Zakona o prestrukturiranju Savinjsko-Šaleške regije*, na podlagi katerih bo država zagotovila dodatna sredstva in sredstva za zaprtje Premogovnika Velenje in sanacijo degradiranih območij.

¹⁴ Na voljo (v slovenščini) na: https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/premog_izhod/strategija_prem_vlada_jan202.pdf

¹⁵ Vir: Letno poročilo TEŠ za leto 2023. Na voljo (v slovenščini) na: https://www.te-sostanj.si/wp-content/uploads/2024/09/TEŠ_anualni_report_2023_slo_koncna.pdf

¹⁶ Vir: Agencija Republike Slovenije za energijo, *Poročilo o stanju energetike v Sloveniji (2023)*. Na voljo na spletnem naslovu: <https://www.agen-rs.si/documents/54870/68629/Report-on-the-energy-situation-in-Slovenia-2023.pdf/9032fe1b-e89a-4d2f-afc3-5b3247b5ef8d>

¹⁷ Na podlagi *Pogodbe med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o ureditvi statusa in drugih pravnih razmerij v zvezi z naložbami, izkoriščanjem in razgradnjo Nuklearne elektrarne Krško*. Na voljo (v slovenščini) na: http://www2.gov.si/zak/zak_vel.nsf/bb4e2c79e4d137bac1256616002db419/c12563a400338836c1256cd9002e9ae6?OpenDocument&ExpandSection=1

¹⁸ Na voljo (v slovenščini) na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO9127>

¹⁹ Osnutek (v slovenščini) je na voljo na: <https://e-uprava.gov.si/si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=17277>

2. **Energetska učinkovitost** je še en temelj strategije Slovenije s celovitimi ukrepi za zmanjšanje porabe energije v različnih sektorjih, zlasti v prometu in gospodinjstvih. To pa bi moralo prispevati k zmanjšanju splošne uporabe naravnih virov. V nacionalnem energetske in podnebnem načrtu so podrobno opisani cilji Slovenije za porabo primarne in končne energije s poudarkom na doseganju znatnih izboljšav energijske učinkovitosti do leta 2030. **Natančneje, Slovenija namerava do leta 2030 zagotoviti, da poraba končne energije ne bo preseгла 4 320 ktoe (50,2 TWh).**
3. Za zagotavljanje **energetske varnosti je Slovenija** osredotočena na zagotavljanje zanesljive in trajnostne oskrbe z energijo, zmanjšanje odvisnosti od uvožene energije in krepitev odpornosti svoje energetske infrastrukture. Cilji notranjega energetskega trga so nadaljnje povezovanje slovenskega energetskega trga v okviru EU, spodbujanje konkurence in zagotavljanje poštenih cen za odjemalce.
4. Glavni cilji **notranjega energetskega trga** so razvoj in upravljanje distribucijskega omrežja električne energije, zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom, spremljanje in ohranjanje kakovosti električne energije, podpora prehodu na podnebno nevtralno družbo, razvoj trga prožnosti, olajšanje medsektorskega povezovanja, spodbujanje sodelovanja na področju raziskav, razvoj plinovodnega omrežja in zmanjšanje energijske revščine.
5. **V NEPNu so poudarjene raziskave, inovacije in konkurenčnost.** Slovenija v podporo prehodu na podnebno nevtralno, trajnostno gospodarstvo vlaga v nove tehnologije in rešitve s poudarkom na spodbujanju inovacij v energetske sektorju, podpora podjetjem pri uvajanju zelenih tehnologij ter naložbah v raziskave in razvoj. Ključni cilj je povečati naložbe v raziskave in razvoj za vsaj 3,5 % BDP do leta 2030, pri čemer se najmanj 1,25 % BDP dodeli iz javnih sredstev. Ta sredstva bodo namenjena ciljno usmerjenim raziskovalnim projektom, multidisciplinarnim raziskovalnim in razvojnim programom, pilotnim projektom ter skupnim raziskovalnim in razvojnim programom med znanostjo in industrijo.

Slovenija je s strategijo za trajnostni razvoj do leta 2030 in nacionalnim energetske in podnebnim načrtom pripravljena narediti pomemben napredek pri doseganju trajnostne, odporne in uspešne prihodnosti za svoje državljane, hkrati pa prispevati k svetovnim prizadevanjem za obravnavanje podnebnih sprememb in spodbujanje trajnostnega razvoja.

Prilagajanje podnebnim spremembam in zeleni prehod

Prilagajanje podnebnim spremembam vključuje izvajanje vrste ukrepov in politik, namenjenih zmanjšanju ranljivosti in povečanju odpornosti na sedanje in pričakovane vplive podnebnih sprememb. V Sloveniji učinkovit odziv ne bo zagotovil le večje varnosti in blaginje za državljane, temveč bo tudi zaščitil naravno okolje in spodbujal bolj trajnostno gospodarstvo.

Strateški okvir prilagajanja podnebnim spremembam,²⁰ sprejet decembra 2016, določa jasen cilj, da bo država do leta 2050 postala odporna na vplive podnebnih sprememb. Ta okvir določa vrsto ukrepov za krepitev prilagoditvenih zmogljivosti, obvladovanje tveganj in izkoriščanje priložnosti, ki jih prinašajo podnebne spremembe. Ključni elementi tega okvira vključujejo:

- **Vključevanje prilagajanja:** vključevanje prilagajanja podnebnim spremembam v vse ustrezne politike in sektorje;
- **Širitev sodelovanja:** spodbujanje sodelovanja med različnimi sektorji in deležniki;

²⁰ Na voljo na spletnem naslovu: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOPE/Okolje/Podnebne-spremembe/SOzP_ang.pdf

- **Izmenjava raziskav in znanja:** spodbujanje raziskav, izobraževanja in izmenjave znanja o prilagajanju podnebnim spremembam; in
- **Financiranje in izvajanje:** Zagotavljanje finančnih sredstev in učinkovitega izvajanja prilagoditvenih ukrepov.

V Sloveniji je treba celoten obseg ranljivosti zaradi podnebnih sprememb še v celoti oceniti. Vendar okvir, ki zajema obdobje 2016–2020, pojasnjuje izzive, vrzeli in ovire za prilagajanje. V tem poročilu je bilo ugotovljeno, da je bilo izvajanje do zdaj le zmerno uspešno.

Posodobljeni NEPN daje prednost krepitvi politik in ukrepov za prilagajanje podnebnim spremembam. To vključuje pripravo nacionalne strategije za prilagajanje podnebnim spremembam in akcijskega načrta za odpravo morebitnih pomanjkljivosti, ustanovitev centra za prilagajanje podnebnim spremembam z lokalnimi središči za regije in občine ter razvoj raziskovalnih in strokovnih zmogljivosti.

Podnebna strategija obravnava tudi prilagajanje podnebnim spremembam. Slovenija si prizadeva, da bi do leta 2050 postala odporna družba z visoko kakovostjo življenja in varnostjo, pri čemer bi v celoti izkoristila priložnosti, ki jih s trajnostnim razvojem prinašajo podnebne spremembe.

Cilj osnutka Podnebnega zakona je vzpostaviti okvir za učinkovitejše izvajanje podnebne politike, vključno s prilagoditvenimi ukrepi. Zakon določa vsebino prilagoditvene strategije in opredeljuje prednostne sektorje za ukrepanje, kot so vodni viri in gospodarjenje z njimi, kmetijstvo, gozdarstvo in ohranjanje narave. Slovenija mora v enem letu po začetku veljavnosti podnebnega zakona sprejeti nacionalno strategijo za prilagajanje podnebnim spremembam, ki vključuje kazalnike ranljivosti in sektorske prilagoditvene ukrepe na regionalni ravni. Napredek teh prilagoditvenih ukrepov bo objavljen vsako leto.

Ključne okoljske usmeritve

Slovenija je vse bolj izpostavljena intenzivnim naravnim nesrečam, kot so poplave in gozdni požari, ki povzročajo gospodarsko škodo in ogrožajo človeška življenja. Da bi se temu zoperstavila, namerava Slovenija povečati naložbe v varstvo podnebja in preprečevanje nesreč. Ukrepi vključujejo izboljšanje preprečevanja nesreč in zaščite pred poplavami, izboljšanje oskrbe z vodo in okolja ter spodbujanje ponovnega pogozdovanja in ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Za izboljšanje odzivanja na nesreče in preprečevanje poplav bo Slovenija vzpostavila učinkovite sisteme za popravilo in obnovo škode zaradi poplav. To bo vključevalo racionalizacijo upravnih postopkov, zlasti na področjih prostorskega načrtovanja in gradnje, da se omogočita hitrejša obnova in boljše upravljanje virov. Strožji gradbeni predpisi se bodo izvajali tudi na poplavnih območjih, da se čim bolj zmanjšajo tveganja. Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti²¹ določa številne negradbene in gradbene protipoplavne ukrepe za povodja v Sloveniji, ki so najbolj izpostavljena poplavam.

Pripravljajo se tudi načrti za izboljšanje infrastrukture za pitno vodo in odpadne vode. Da bi ohranili splošno zdravje gozdov, vključno z njihovo obnovo in odpornostjo na podnebne spremembe, bodo sprejeti ukrepi za zmanjšanje tveganja širjenja gozdnih škodljivcev ter izboljšanje sledljivosti in kakovosti gozdnega reprodukcijskega materiala.

Med letoma 2021 in 2027 se bo slovenska okoljska politika osredotočala na boj proti posledicam naravnih nesreč, povečanje odpornosti na podnebne spremembe, zmanjšanje poplavne ogroženosti in izboljšanje gospodarjenja z vodami. Dodeljena sredstva bodo podprla čiščenje komunalnih odpadnih

²¹ Na voljo (v slovenščini) na: <https://www.gov.si teme/nacrt-zmanjsevanja-poplavne-ogrozenosti/>

voda, izboljšanje oskrbe s pitno vodo ter zaščito vrst in habitatov, odvisnih od vode, na območjih Natura 2000.²²

Naložbe v krožno gospodarstvo bodo povečale učinkovito rabo virov, spodbujale ekološke inovacije in izboljšale ravnanje z odpadki. Poleg tega bodo sprejeti ukrepi za spodbujanje okolju prijazne predelave lesa, podjetja pa bodo podprta pri prehodu na trajnostne poslovne modele s financiranjem iz načrta EU za okrevanje in odpornost.

Katastrofalne poplave avgusta 2023²³

Slovenija je avgusta 2023 utrpela najhujšo naravno nesrečo doslej: obsežne poplave, ki so prizadele več kot dve tretjini države ter povzročile znatno škodo na infrastrukturi in domovih. Umrlo je sedem ljudi, na tisoče pa jih je bilo razseljenih, nekatera območja pa so postala neprimerna za bivanje. Da bi se pospešil proces okrevanja, so bili sprejeti interventni zakoni, ki omogočajo hitrejšo postopke, učinkovitejšo obnovo in preglednost pri uporabi sredstev.

Ocenjeni stroški obnove, vzdrževanja plovnih poti in zamenjave stanovanj v letu 2023 znašajo 9,9 milijarde EUR ali 15,7 % BDP.²⁴ Financiranje ukrepov za okrevanje bo zagotovljeno iz novih virov, vključno s Solidarnostnim skladom EU in obveznim solidarnostnim prispevkom, ter s prednostno razvrstitvijo odhodkov v državnem proračunu.

Za financiranje obnove je slovenska vlada na podlagi Zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev sprejela začasne ukrepe²⁵ za povečanje državnih prihodkov v podporo prizadetim regijam.

Za zagotovitev prihodnje dolgoročne odpornosti infrastrukture na vse večja podnebna tveganja je za vse projekte, ki se financirajo v okviru politike za okrevanje po poplavah, potreben poseben postopek odobritve vladnega sveta za obnovo. Ta svet sestavljajo mednarodno priznani strokovnjaki z različnih področij, vključno z inženirji mostov, arhitekti, urbanisti itd. Ti strokovnjaki lahko predlagajo izboljšave ali odobrijo projekt kot sprejemljiv glede na prihodnja tveganja, povezana s podnebjem. Drug poudarek je na preoblikovanju infrastrukture, da bo odpornejša na prihodnja podnebna tveganja. Odličen primer tega je prenova več mostov s pomoli, ki so bili uničeni v poplavah.

Financiranje podnebnih ukrepov in zelenega prehoda

Slovenska vlada je sprejela Srednjeročni fiskalni in strukturni načrt za obdobje 2025–2028,²⁶ ki je usklajen z novimi finančnimi pravili EU, uvedenimi aprila 2024. V tem strateškem dokumentu so opisani vladni štiriletni program in prednostne naloge, vključno s ključnimi reformami in naložbami v odziv na priporočila evropskega semestra in druge prednostne naloge EU.

²² Več informacij je na voljo na: <https://natura2000.gov.si/en/natura-2000/natura-2000-in-slovenia/>

²³ Več informacij je na voljo na: <https://www.gov.si/en/registries/projects/government-measures-for-flood-relief/>

²⁴ Ocena škode je bila ocenjena z uporabo mednarodno priznane metodologije za oceno potreb po nesreči.

²⁵ Na voljo (v slovenščini) na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO8910>

²⁶ Na voljo na spletnem naslovu: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MF/ekonomska-in-fiskalna-politika/evropski-semester/Medium-term-Fiscal-Structural-Plan-of-the-Republic-of-Slovenia-2025-2028.pdf>

Slovenija namerava za obdobje 2025–2028 za javne investicije dodeliti približno 5,5 % BDP, kar presega preteklo dolgoročno povprečje in je v skladu s priporočili EU. Te naložbe bodo osredotočene na zeleni prehod, ki zajema promet (železnice), okoljsko infrastrukturo, zdravje, dolgotrajno oskrbo, stanovanja, izobraževanje, šport in kulturo. Poleg državnega proračuna bodo naložbe izvajale tudi občine in podjetja, kot so Slovenske železnice. Financiranje EU bo imelo majhno vlogo.

V skladu z NEPN za leto 2024 so ocenjene naložbene zahteve za obdobje 2021–2030 opisane v dveh scenarijih: prvi je osredotočen na energijo iz obnovljivih virov, drugi pa na kombinacijo jedrske energije in energije iz obnovljivih virov. Oba scenarija imata podobne naložbene načrte za obdobje 2021–2030 in se začneta razlikovati šele po letu 2030.

Naložbe, načrtovane za obdobje 2021–2030, skupaj znašajo 57 milijard EUR. Ključnega pomena je čim bolj povečati zasebno financiranje, vrzel v financiranju pa je treba zapolniti z dajanjem prednosti sredstvom EU, finančnim instrumentom in centralnemu proračunu. Model financiranja bo usklajeval javna nepovratna sredstva, posojila in vire finančnih institucij in skladov.

Viri nepovratnih sredstev in posojil vključujejo kohezijske sklade, načrt za okrevanje in odpornost, Sklad za podnebne spremembe, sklad za modernizacijo, Eko sklad, Sklad za pravični prehod, Socialni sklad za podnebje, namenske prispevke, prihodke od davkov na ogljik, nacionalne in občinske proračune ter prihodke od javnih storitev, kot so omrežnine za električno energijo in cestnine.

V obdobju 2021–2023 je bilo v zeleni prehod že vloženih 2,2 milijarde EUR javnih sredstev. Srednjeročna potreba po javnem financiranju je ocenjena na približno 4 % BDP. Večina javnega financiranja bo potrebna za naložbe v prometno infrastrukturo (železniški promet) ter naložbe v dele električnega omrežja in pobude za trajnostno mobilnost. Trajnostna mobilnost vključuje naložbe v kolesarsko infrastrukturo, multimodalna vozlišča, izboljšave infrastrukture javnega prevoza in izboljšave infrastrukture za pešce.

2. Okvir za izdajo obveznic Republike Slovenije, vezanih na izpolnjevanje trajnostnih ciljev

Zgodovinski kontekst slovenske izdaje obveznic

V preteklosti so bile slovenske izdaje obveznic konvencionalne, njihov namen pa je bil podpreti gospodarske in infrastrukturne razvojne potrebe države. Vendar je Slovenija ob priznavanju pomena trajnostnega razvoja in naraščajočega povpraševanja vlagateljev po odgovornih naložbenih možnostih postopoma sprejela trajnostno financiranje.

V tem kontekstu je Slovenija že izdala trajnostne in socialne obveznice, ki so bile ključne pri usmerjanju kapitala v okoljsko in družbeno koristne projekte.

Republika Slovenija je junija 2021 debitirala na trgu trajnostnih obveznic z desetletno izdajo v višini 1 milijarde EUR, ki zapade 1. julija 2031. Prvotni izdaji so sledila ponovna odprtja, zaradi katerih je skupni izdani znesek znašal 1,249 milijarde EUR. Na podlagi tega je Slovenija januarja 2023 izdala drugo desetletno trajnostno obveznico, tokrat z večjim obsegom v višini 1,25 milijarde EUR. Pred kratkim, septembra 2024, je Republika začela svoj otvoritveni pohod na samurajski trg obveznic z dvema socialnima izdajama (3- in 5-letni tranši) v višini 50 milijard JPY.

Okviri za trajnostne obveznice so bili objavljeni hkrati z izdajo obeh trajnostnih obveznic (junija 2021 oziroma januarja 2023). Poleg tega so bila na voljo poročila Slovenije o dodelitvi in rezultatih ter neodvisna ocena teh poročil in zunanje poročanje o učinku, ki so na voljo na spletišču ministrstva za finance.²⁷

S temi izdajami so bili postavljeni trdni temelji za Republiko Slovenijo, pri čemer je bila poudarjena njena zavezanost trajnosti in sposobnost usklajevanja finančnih strategij z okoljskimi in socialnimi cilji. Slovenija na podlagi teh izkušenj napreduje na poti trajnostnega financiranja z razvojem okvira za obveznice, vezane na izpolnjevanje trajnostnih ciljev, ki predstavljajo bolj v uspešnost usmerjen pristop k vključevanju trajnostnosti v njene instrumente financiranja.

Utemeljitev okvira

Republika Slovenija si prizadeva za napredek svoje agende za trajnostno financiranje in uskladitev svojih ukrepov z najboljšimi svetovnimi praksami. Ključni vidik te zaveze je uvedba obveznic, vezane na izpolnjevanje trajnostnih ciljev.

Slovenija si pod vodstvom Ministrstva za finance v sodelovanju z različnimi vladnimi organi prizadeva za vključitev vidikov trajnosti v svojo fiskalno in gospodarsko strategijo. To je del širše strategije, s katero naj bi trajnostnost postala osrednji element finančnih in političnih struktur Republike Slovenije. Ta pobuda je v skladu s predanostjo Slovenije mednarodnim standardom trajnostnosti in njenim dejavnim sodelovanjem v svetovnih razpravah o trajnostnosti.

Okvir je bil skrbno zasnovan, da bi vlagateljem in deležnikom ponudil jasen in trden pristop k ocenjevanju zavezanosti Slovenije svojim trajnostnim ciljem. V njem so opisana merila in metodologije, ki povezujejo finančne instrumente Slovenije z njenimi rezultati na področju trajnostnosti. Slovenija želi prek podnacionalnih bank spodbuditi finančne trge, da spodbudijo ključne projekte, ki državo

²⁷ Ministrstvo za finance, Direktorat za zakladništvo, Odnosi z vlagatelji. Na voljo na [spletnem naslovu https://www.gov.si/en/topics/investor-relations/](https://www.gov.si/en/topics/investor-relations/).

napredujejo k njenim okoljskim in socialnim ciljem, s čimer vlagateljem zagotavljajo priložnost, da prispevajo k smiselnemu, trajnostnemu razvoju.

S tem Okvirjem Slovenija apelira na vlagatelje in mednarodne partnerje, naj podprejo trajnostni prehod. Ministrstvo za finance namerava s tem okvirom ponuditi model za usklajevanje finančnih naložb z oprijemljivimi, pozitivnimi okoljskimi in socialnimi rezultati ter spodbujati trajnostno prihodnost za vse.

Spoštovanje načel ICMA o obveznicah, vezanih na izpolnjevanje trajnostnih ciljev

Ta okvir je bil pripravljen v skladu z načeli trajnostnih obveznic iz leta 2024,²⁸ ki jih upravlja Mednarodno združenje kapitalskih trgov (International Capital Markets Association, v nadaljnjem besedilu: **ICMA**), in njihovimi petimi ključnimi sestavnimi deli:

- I. Izbira ključnih kazalnikov uspešnosti (v nadaljnjem besedilu: **ključni kazalniki uspešnosti**)
- II. Kalibracija ciljev (v nadaljnjem besedilu: **cilji**)
- III. Značilnosti obveznic
- IV. Poročanje
- V. Preverjanje

Slovenski Okvir je zasnovan tako, da zagotavlja usklajenost z mednarodnimi dobrimi praksami in jasno osredotočenost na merljive in učinkovite trajnostne rezultate. Cilj te strategije je vzpostaviti zaupanje vlagateljev, spodbujati preglednost in prispevati k svetovnim prizadevanjem za trajnostni razvoj.

²⁸ Na voljo na spletnem naslovu: <https://www.icmagroup.org/sustainable-finance/the-principles-guidelines-and-handbooks/sustainability-linked-bond-principles-slbp/>

I. Izbira ključnih kazalnikov uspešnosti

Pristop k izbiri ključnih kazalnikov uspešnosti

Pri izbiri ključnih kazalnikov uspešnosti za slovenski Okvir je bil uporabljen strog pristop, ki zagotavlja, da je vsak kazalnik neposredno povezan z nacionalnimi zavezami glede trajnostnosti in/ali drugimi strateškimi cilji. Ti ključni kazalniki uspešnosti odražajo predanost Slovenije reševanju najbolj perečih izzivov na področju trajnostnosti v skladu s strategijo trajnostnega razvoja do leta 2030 in mednarodnimi sporazumi, kot so Pariški sporazum ter podnebni in energetske cilji EU.

Ti ključni kazalniki uspešnosti, izbrani zaradi njihovega pomena za trajnostne cilje Slovenije, so merljivi in lahko povzročijo znatne okoljske ali socialne učinke ter vključujejo zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, povečanje deleža energije iz obnovljivih virov in povečanje energetske učinkovitosti. Vsak ključni kazalnik uspešnosti je podprt z jasno utemeljitvijo, ki pojasnjuje njegov pomen, metodologijo merjenja ter usklajenost z nacionalnimi in mednarodnimi cilji. To zagotavlja, da SLB ne služijo le kot finančni instrumenti, temveč tudi kot orodja za pospeševanje trajnostnega razvoja Slovenije.

Ključni kazalnik uspešnosti 1: Skupne letne emisije toplogrednih plinov

Opredelitev in obseg ključnega kazalnika uspešnosti:

Ključni kazalnik uspešnosti je opredeljen kot letne emisije toplogrednih plinov (emisije ETS in emisije, ki niso vključene v ETS), proizvedene v Sloveniji. Ključni kazalnik uspešnosti za skupne letne emisije toplogrednih plinov zajema emisije iz vseh ustreznih sektorjev, vključno z energijo, industrijskimi procesi, kmetijstvom in odpadki.

Emisije rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva (v nadaljnjem besedilu: **LULUCF**) so izključene iz ključnega kazalnika uspešnosti.

Emisije so izražene v kt ekvivalenta CO₂, izračunane z uporabo vrednosti potenciala globalnega segrevanja iz petega ocenjevalnega poročila Medvladnega panela Združenih narodov za podnebne spremembe (ang. Fifth Assessment report, v nadaljnjem besedilu: **AR5**),²⁹ ki upoštevajo prispevke posameznih plinov glede na njihov potencial globalnega segrevanja. Vrednosti potenciala globalnega segrevanja iz petega ocenjevalnega poročila se bodo za izračun tega ključnega kazalnika uspešnosti uporabljale vsaj do leta 2030 ne glede na njegove morebitne posodobitve v skladu z uredbo o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov³⁰ ter Delegirano uredbo Komisije (EU) 2020/1044.³¹

Utemeljitev in pomembnost: Vlada Republike Slovenije je v Strategiji razvoja Slovenije 2030 opredelila prehod na nizkoogljično krožno gospodarstvo kot prednostno razvojno usmeritev za celotno

²⁹ Medvladni panel za podnebne spremembe (2013). *Antropogena in naravna sevalna sila*. Podnebne spremembe 2013: Fizikalno-znanstvena podlaga. Prispevek delovne skupine I k petemu ocenjevalnemu poročilu Medvladnega foruma o podnebnih spremembah.

³⁰ Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (Besedilo velja za EGP). Na voljo na spletnem naslovu: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1999/2023-11-20>

³¹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/1044 z dne 8. maja 2020 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z vrednostmi za potencial globalnega segrevanja in smernicami za evidence ter v zvezi s sistemom evidence Unije in razveljavitvi Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 666/2014 (Besedilo velja za EGP). Na voljo na spletnem naslovu: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/del/2020/1044/oj>

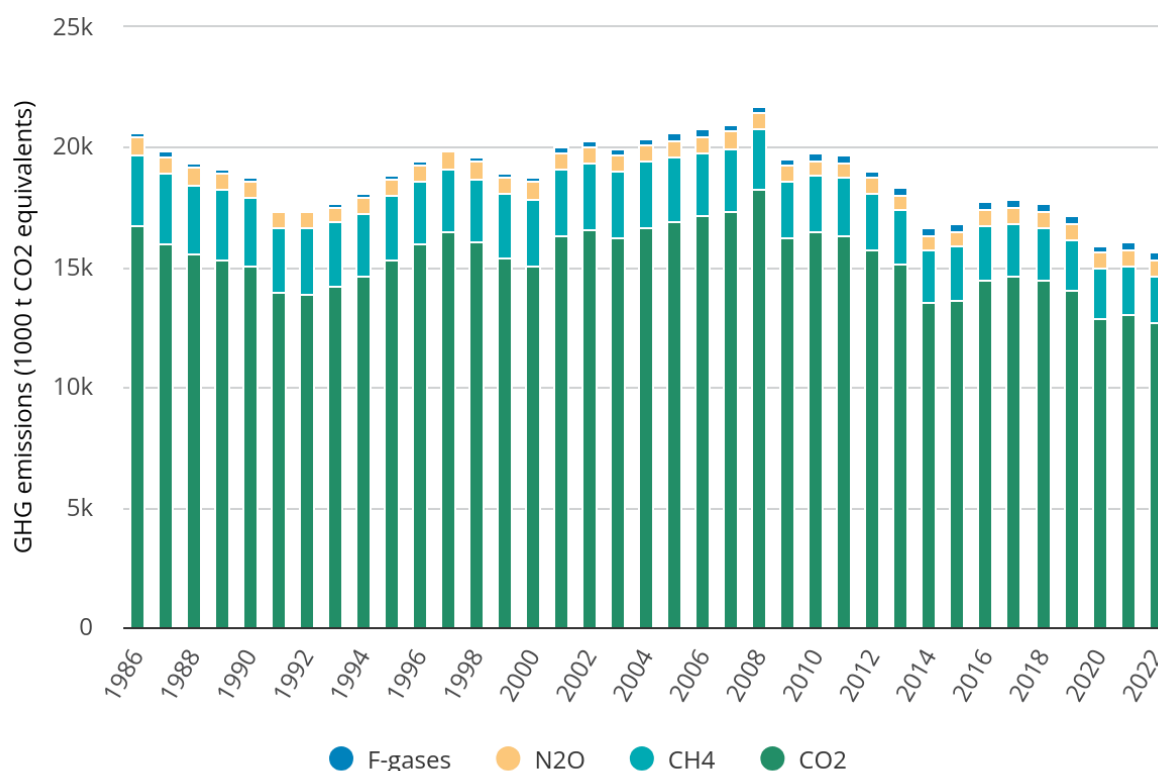
gospodarstvo. Ta ključni kazalnik uspešnosti je ključen za spremljanje prizadevanj Slovenije za blažitev podnebnih sprememb, saj zajema vse emisije toplogrednih plinov, proizvedene znotraj meja Slovenije, zaradi česar je bistvena metrika za določanje in spremljanje prizadevanj za obravnavanje podnebnih sprememb v celotnem gospodarstvu. Zmanjšanje nacionalnih emisij toplogrednih plinov je ključno za to, da Slovenija izpolni svoje zaveze iz Pariškega sporazuma.

Cilji trajnostnega razvoja Združenih narodov: cilj trajnostnega razvoja 13 – *podnebni ukrepi*, cilj trajnostnega razvoja 7 – *cenovno dostopna in čista energija*

Izhodiščna in izhodiščna zmogljivost: 2005, 20 595,82 kt CO₂e

Zgodovinska uspešnost:

Slika1: Skupne emisije toplogrednih plinov brez LULUCF, Slovenija, 1986–2022

Vir: Agencija Republike Slovenije za okolje

Razpredelnica: 1 Skupne emisije toplogrednih plinov brez LULUCF, kt ekvivalenta CO₂, Slovenija, 2005–2022, podrobno

Leto	SF ₆	PCF	HCF	F-plini	N ₂ O	CH ₄	CO ₂	Skupaj	Indeks (2005 = 100)
2005	18.79	127.77	130.25	276.81	672.41	2,710.96	16,935.64	20,595.82	100.00
2006	18.74	120.70	151.78	291.22	683.03	2,617.08	17,178.07	20,769.41	100.84
2007	18.31	89.61	176.24	284.16	688.52	2,638.83	17,342.99	20,954.51	101.74
2008	20.23	13.25	202.52	236.00	653.49	2,511.58	18,278.46	21,679.53	105.26
2009	17.99	4.71	219.26	241.96	644.57	2,420.01	16,204.11	19,510.65	94.73
2010	18.03	8.67	232.68	259.38	637.67	2,384.59	16,459.73	19,741.38	95.85
2011	19.38	18.13	244.24	281.74	646.60	2,380.78	16,358.79	19,667.91	95.49

2012	16.35	16.29	268.34	300.97	650.29	2,327.68	15,759.57	19,038.52	92.44
2013	17.19	13.77	289.00	319.96	626.12	2,264.80	15,128.26	18,339.14	89.04
2014	17.21	13.69	302.90	333.80	632.78	2,150.78	13,561.31	16,678.67	80.98
2015	18.12	14.15	312.09	344.37	652.72	2,223.83	13,645.49	16,866.40	81.89
2016	17.47	17.79	328.00	363.26	658.59	2,271.41	14,458.37	17,751.62	86.19
2017	17.79	15.69	323.87	357.35	636.70	2,217.05	14,616.68	17,827.78	86.56
2018	17.51	14.02	304.61	336.13	646.43	2,143.55	14,519.87	17,645.98	85.68
2019	17.52	10.62	282.76	310.89	682.12	2,119.50	14,039.44	17,151.95	83.28
2020	17.91	8.65	281.39	307.95	676.51	2,090.39	12,854.91	15,929.77	77.34
2021	17.14	7.04	282.92	307.10	660.65	2,046.96	13,058.88	16,073.59	78.04
2022	16.85	3.89	281.86	302.60	703.25	1,907.95	12,701.29	15,615.09	75.82

Vir: Agencija Republike Slovenije za okolje, lastni izračuni

Metodologija izračuna in postopek upravljanja:

Priprava ključnega kazalnika uspešnosti 1 je urejena z uredbo o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, ki določa potrebno zakonodajno podlago za zanesljivo, vključujoče, stroškovno učinkovito, pregledno in predvidljivo upravljanje energetske unije in podnebnih ukrepov, kakor je bila spremenjena,³² ter Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/1208 o strukturi, obliki, postopkih predložitve in pregledu informacij, ki jih sporočajo države članice (v nadaljnjem besedilu: **Izvedbena uredba Komisije o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov**).³³

Prihodnji slovenski Podnebni zakon³⁴ prenaša različne direktive, povezane s podnebjem, in opredeljuje splošni okvir za predpise, povezane s podnebjem, ter določa politike in ukrepe za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in prilagajanje podnebnim spremembam, orodja za spremljanje skladnosti ter gospodarske spodbude za zeleni prehod in finančne instrumente zanj. V zakonu o podnebjem je kot organ za izračun emisij toplogrednih plinov v Sloveniji in poročanje o njih opredeljena tudi *Agencija Republike Slovenije za okolje* (v nadaljnjem besedilu: **ARSO**).

Emisije toplogrednih plinov, ki se spremljajo v evidenci emisij, vključujejo ogljikov dioksid (CO₂) metan (CH₄), dušikov oksid (N₂O) in F-pline (kot so fluorirani ogljikovodiki (HFC), perfluorirani ogljikovodiki (PFC) in žveplov heksafluorid (SF₆)). Emisije toplogrednih plinov se izračunajo v skladu z metodologijo IPCC, razvito v okviru Konvencije ZN o podnebnih spremembah, kar omogoča mednarodno primerljivost podatkov. Emisije so izračunane za promet, energetske industrije, industrijske procese in uporabo proizvodov, goriva v industriji, goriva v gospodinjstvih, kmetijstvu, gozdarstvu in ribištvi ter komercialno uporabo, ubežne emisije iz goriv, kmetijstva in odpadkov. Raba zemljišč, sprememba rabe zemljišč in gozdarstvo predstavljajo posebno kategorijo in so zato izključeni iz ključnega kazalnika uspešnosti in z njim povezanih brezšivnih cevi.

³² Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov (Besedilo velja za EGP). Na voljo na spletnem naslovu: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>

³³ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/1208 z dne 7. avgusta 2020 o strukturi, obliki, postopkih predložitve in pregledu informacij, ki jih sporočajo države članice v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta, ter razveljavitvi Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 749/2014. Na voljo na spletnem naslovu: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1208/2024-05-14

³⁴ Osnutek (v slovenščini) je na voljo na: <https://e-uprava.gov.si/si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=16041>

Celotna metodologija za ključni kazalnik uspešnosti 1 je na voljo v Dodatku I. Dodatni podrobni opisi in sklici na ustrezne zakonodajne akte so na voljo na spletišču Agencije Republike Slovenije za okolje.³⁵

Postopek zunanjega pregleda za ključni kazalnik uspešnosti 1: Sodelovanje EU in UNFCCC

Na ravni EU se nacionalne evidence emisij toplogrednih plinov vsako leto pregledajo v okviru pregleda evidenc iz uredbe o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov. Letni pregledi zagotavljajo, da se ustrezno upoštevajo ponovni izračuni in trendi emisij skozi čas. Celoviti pregledi nacionalnih evidenc emisij toplogrednih plinov so bili opravljeni v letih 2016 in 2020 – za vsa druga leta je bil opravljen letni pregled. Pred letom 2023 so bile evidence emisij toplogrednih plinov vsako leto pregledane v okviru pregleda odločbe o porazdelitvi prizadevanj.

Pregled evidenc toplogrednih plinov, ki ga opravi EU, je sestavljen iz dveh faz. V prvi fazi se preverijo preglednost, točnost, doslednost, primerljivost in popolnost podatkov iz nacionalnih evidenc. Če se v prvi fazi letnega pregleda odkrije pomembno odstopanje, kot so previsoke ali prenizke ocene v zvezi s ključno kategorijo v evidenci države članice, skupina za pregled opravi preglede v drugi fazi. Podobno, če država članica v prvi fazi ne zagotovi zanesljive ocene, skupina za pregled po posvetovanju z zadevno državo članico izračuna nastale tehnične popravke, da popravi prvotno predložene ocene. Letni pregled EU traja od januarja do aprila in zajema podatke za leti Y–2. Celoviti petletni pregledi bodo potekali v letih 2027 in 2032 ter so načrtovani od aprila do avgusta. Zajemajo podatke od Y-6 do Y-2 (tj. celovit pregled leta 2027 bo zajemal podatke od leta 2021 do leta 2025, pregled leta 2032 pa bo zajemal podatke od leta 2026 do leta 2030). Podroben postopek je opisan v členu 38 uredbe o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov ter v izvedbeni uredbi Komisije o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov.

Poleg tega postopka je poročilo o evidenci toplogrednih plinov predmet pregleda UNFCCC, opisanega v Sklepu 13/CP.20.³⁶ Ta pregled evidenc toplogrednih plinov zajema tudi dve fazi. Začetna ocena sekretariata UNFCCC vsebuje standardiziran sklop primerjav podatkov, ki temeljijo predvsem na podatkih o preteklih emisijah, njihov namen pa je preučiti, ali je vsaka pogodbenica iz Priloge I predložila dosledno, popolno in pravočasno letno evidenco v pravilni obliki, ter opredeliti vprašanja, ki jih je treba nadalje obravnavati med pregledom posameznih evidenc. Na tej stopnji se objavijo poročila o stanju za vsako državo, poročila o oceni pa so na voljo državam in skupinam strokovnjakov za pregled.

Pregled posameznih letnih evidenc vključuje podroben pregled podatkov, metodologij in postopkov, uporabljenih pri pripravi nacionalne evidence. Posebna pozornost je namenjena ključnim kategorijam, področjem popisa, na katerih so bile ugotovljene težave in podana priporočila v prejšnjih pregledih ali fazah pregleda, napredku pri izvajanju načrtovanih izboljšav ali na katerih so bili sporočeni ponovni izračuni ali druge

³⁵ Na voljo na spletnem naslovu: <https://kazalci.arso.gov.si/en/content/ghg-emissions-3> in <https://kazalci.arso.gov.si/sl/content/izpusti-toplogrednih-plinov-12>

³⁶ Smernice za tehnični pregled informacij, sporočenih na podlagi Konvencije v zvezi z evidencami toplogrednih plinov, dvoletnimi poročili in nacionalnimi sporočili pogodbenic iz Priloge I h Konvenciji. Na voljo na spletnem naslovu: <https://unfccc.int/documents/8613>

spremembe. To je najpodrobnejša faza pregleda. Posamezna poročila o pregledu se objavijo za vsako državo. V drugi fazi tehničnega pregleda se lahko uporabijo trije operativni pristopi, in sicer dokumentacijski pregledi, centralizirani pregledi ali pregledi znotraj države. Ta pregled se začne avgusta in konča oktobra, za objavo končnega poročila o pregledu pa je potreben dodaten čas za usklajevanje s pogodbenico, popravke napak in končno lektoriranje.

Ključni kazalnik uspešnosti 2: Delež porabljene energije iz obnovljivih virov

Oprelitev in obseg ključnega kazalnika uspešnosti: Delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije v koledarskem letu.³⁷

Energija iz obnovljivih virov, dobavljena končnim odjemalcem (industrija, promet, gospodinjstva, storitve, vključno z javnimi storitvami, kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo), je števec tega kazalnika. Obnovljivi viri energije pomenijo energijo iz obnovljivih nefosilnih virov, in sicer: veter, sonce (sončni toplotni in sončni fotovoltaični viri), geotermalna energija, energija okolice, energija plimovanja, valovanja in druga energija oceanov, vodna energija, biomasa, deponijski plin, plin, pridobljen z napravami za čiščenje odplak, in bioplin.³⁸

Imenovalec je bruto končna poraba energije vseh virov energije, kar pomeni energente, dobavljene za energetske namene industriji, prometu, gospodinjstvu, storitvenemu sektorju, vključno z javnimi storitvami, kmetijstvu, gozdarstvu in ribištvu, porabo električne energije in toplote v energetski panogi za proizvodnjo električne energije, toplote in pogonskih goriv ter izgube električne energije in toplote pri distribuciji in prenosu.³⁹ Dobljeni kazalnik je izražen v odstotkih.

Ključni kazalnik uspešnosti izključuje delež energije iz obnovljivih virov, zagotovljen z mehanizmom statističnega prenosa (mehanizem sodelovanja) energije iz obnovljivih virov iz druge države članice EU.

Utemeljitev in pomembnost: Obnovljivi viri energije so ključni element razogljičenja proizvodnje električne energije, krepitve energetske varnosti in spodbujanja okoljske trajnostnosti. Slovenija priznava njihov pomen in jih je vključila v svojo srednjeročno razvojno strategijo, strategijo za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter svoje mednarodne okoljske zaveze.

Večja uporaba energije iz obnovljivih virov ima tudi temeljno vlogo pri spodbujanju zanesljive oskrbe z energijo, trajnostne energije po dostopnih cenah, tehnološkega razvoja in inovacij ter vodilnega položaja na tehnološkem in industrijskem področju, hkrati pa zagotavlja okoljske, socialne in zdravstvene koristi ter velike priložnosti za zaposlovanje in regionalni razvoj, zlasti na podeželskih in odročnih območjih, v regijah ali na območjih z nizko gostoto prebivalstva ali v postopku delne deindustrializacije.

³⁷ Pokritost s ključnimi kazalniki uspešnosti je širša od zgolj deleža električne energije iz obnovljivih virov in zajema vso energijo iz obnovljivih virov, porabljeno v Sloveniji.

³⁸ Obnovljivi viri energije so opredeljeni v direktivi RED II. Pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, ki ne izpolnjujejo trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov iz člena 29 Direktive, se ne upoštevajo. Jedrska energija v direktivi RED II ni opredeljena kot obnovljivi vir energije.

³⁹ Bruto poraba končne energije je opredeljena v Direktivi (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov). Na voljo na spletnem naslovu: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>

Ključni kazalnik uspešnosti je tudi kazalnik za spremljanje napredka pri doseganju ciljev glede energije iz obnovljivih virov v okviru strategije EU „Pripravljeni na 55“ (ang. “Fit for 55”) v okviru evropskega zelenega dogovora.⁴⁰

Cilji trajnostnega razvoja Združenih narodov: cilj trajnostnega razvoja 7 – *cenovno dostopna in čista energija*, cilj trajnostnega razvoja 13 – *podnebni ukrepi*

Izhodiščna in izhodiščna zmogljivost: 2022, 22,94 %

Zgodovinska uspešnost:

Razpredelnica: 2 Delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije v koledarskem letu, 2020–2023

	2020 ⁴¹	2021	2022	2023
Skupni delež obnovljivih virov energije (v %)	25.00	25.00	25.00	25.07
... od tega iz mehanizma sodelovanja (%)	0.86	0.36	2.06	0.00
Skupni delež obnovljivih virov energije brez obnovljivih virov energije, zagotovljenih prek mehanizma sodelovanja (v %)	24.14	24.64	22.94	25.07

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, lastni izračuni

Več zgodovinskih podatkov je na voljo na spletni strani Statističnega urada Republike Slovenije.⁴²

Metodologija izračuna in postopek upravljanja: Priprava ključnega kazalnika uspešnosti 2 je urejena z Uredbo (ES) št. 1099/2008 o statistiki **energetike EU** (v nadaljnjem besedilu: **Uredba o statistiki energetike**), ki zajema celoten postopek zbiranja, posredovanja, ocenjevanja in razširjanja podatkov.⁴³

V skladu s to uredbo mora Slovenija pripraviti ključni kazalnik uspešnosti 2 iz naslednjih virov:

- posebne raziskave, namenjene proizvajalcem primarne in preoblikovane energije, trgovcem in distributerjem, upravljavcem prenosnih in distribucijskih energetskega omrežij, uvoznikom in izvoznikom energentov;
- druge raziskave, namenjene končnim porabnikom energije v sektorjih predelovalne industrije, storitvenega sektorja, kmetijstva in gozdarstva ter gospodinjstev;
- drugi postopke ocenjevanja ali drugi viri, vključno z upravnimi viri, kot so regulatorji trgov z električno energijo in plinom.

⁴⁰ Izvaja se z direktivo o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov II.

⁴¹ Podatki o deležu energije iz obnovljivih virov v bruto porabi končne energije za referenčno leto 2021 so izračunani na podlagi direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov II, ki je nadomestila Direktivo 2009/28/ES o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (v nadaljnjem besedilu: **Direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov I**). Zato podatki od leta 2021 naprej niso neposredno primerljivi s podatki do leta 2020.

⁴² Na voljo na spletnem naslovu: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/en/Data/-/1817902S.px/>

⁴³ Prečiščeno besedilo: Uredba (ES) št. 1099/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o statistiki energetike (Besedilo velja za EGP). Na voljo na spletnem naslovu: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1099/2022-02-20>

Metodologija in viri podatkov za ključni kazalnik uspešnosti 2 so na voljo v Dodatku II. Podroben opis posameznih področij pokritosti je na voljo na spletni strani Statističnega urada Republike Slovenije.⁴⁴

Delež energije iz obnovljivih virov v končni porabi energije (%) se izračuna na podlagi zahtev iz direktive RED II, ki je nadomestila direktivo RED I.⁴⁵

Postopek zunanega pregleda za ključna kazalnika uspešnosti 2 in 3: Sodelovanje Eurostata

Eurostat izvaja letno oceno kakovosti sporočenih podatkov z več vidikov, vključno z njihovo ustreznostjo, točnostjo, dostopnostjo, jasnostjo in primerljivostjo. Po prejemu letnih podatkov o energiji Eurostat začne postopek potrjevanja, katerega namen je zagotoviti visoko raven kakovosti končnih podatkov. Potrjevanje je binarni postopek odločanja, ki se zaključi s sprejetjem ali zavrnitvijo podatkov. Letni cikel poročanja ostaja nepopoln, dokler podatki ne izpolnjujejo zadovoljivih standardov kakovosti in niso uradno sprejeti.

Slovenija mora vsakih pet let Eurostatu predložiti poročilo o kakovosti posredovanih podatkov in o morebitnih spremembah metodologije. Ta nacionalna poročila so na voljo na spletni strani Statističnega urada.⁴⁶ Zbirni rezultati petletnih poročil o kakovosti podatkov, ki zajemajo vse države članice poročevalke, so na voljo na spletni strani Eurostata.⁴⁷

Ključni kazalnik uspešnosti 3: Energetska učinkovitost

Opredelitev in obseg ključnega kazalnika uspešnosti: Končna poraba energije v koledarskem letu.

Končna poraba energije pomeni vso energijo, dobavljeno industriji, prometu, gospodinjstvom, javnim in zasebnim storitvam, kmetijstvu, gozdarstvu, ribištvu in drugim sektorjem končne uporabe. Viri energije, ki jih zajema ta ključni kazalnik uspešnosti, lahko vključujejo premog, naftne derivate, zemeljski plin, toploto, električno energijo, biogoriva in odpadke ter energijo iz obnovljivih virov, kot sta vetrna in sončna energija. Izključuje energijo okolice in dobavo sektorju pretvorbe in energetskega sektorju ter izgube zaradi prenosa in distribucije.⁴⁸

Statistični urad Republike Slovenije sledi definiciji Mednarodne agencije za energijo (ang. International Energy Agency) o skupni porabi končne energije, ki vključuje skupno porabo končne energije v energetskega sektorju in neenergetsko rabo. Za standardizacijo rezultatov z rezultati nacionalnega energetskega in podnebne načrta (ki sledi opredelitvi iz uredbe o statistiki energetike) se navedeni podkategoriji odštejeta od sporočene vsote.

Ključni kazalnik uspešnosti je izražen v tonah ekvivalenta nafte (toe).

⁴⁴ Na voljo na spletnem naslovu:

<https://www.stat.si/StatWeb/en/Methods/QuestionnairesMethodologicalExplanationsQualityReports> in <https://www.stat.si/StatWeb/File/DocSysFile/8345/18-065-ME.pdf>

⁴⁵ Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (Besedilo velja za EGP). Na voljo na spletnem naslovu: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/27/oj>

⁴⁶ Na voljo na spletnem naslovu:

<https://www.stat.si/StatWeb/en/Methods/QuestionnairesMethodologicalExplanationsQualityReports> in <https://www.stat.si/StatWeb/File/DocSysFile/8345/18-065-ME.pdf>

⁴⁷ Na voljo na spletnem naslovu: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/energy/quality>

⁴⁸ Končna poraba energije je opredeljena v uredbi o statistiki energetike.

Utemeljitev in pomembnost: Izboljšanje energetske učinkovitosti je ključna strategija za zmanjšanje skupne porabe energije, zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in zmanjšanje odvisnosti od uvoženih virov energije. Slovenija z določitvijo ambicioznih ciljev za energetske učinkovitost ne le krepí svojo energetske varnost, temveč spodbuja tudi inovacije in prihranke pri stroških v energetske sektorju, kar prispeva h gospodarski konkurenčnosti in okoljski trajnosti. Učinkovita raba energije in naravnih virov je prednostna naloga in ključno merilo razvojne in energetske politike za povečanje konkurenčnosti in razogljičenje slovenske industrije in družbe.

Zmanjšanje porabe energije običajno vodi k zmanjšanju pritiskov na okolje, povezanih s proizvodnjo in porabo energije. Podpira doseganje ciljev EU glede energije iz obnovljivih virov in toplogrednih plinov, zmanjšuje emisije onesnaževal zraka in s tem povezane koristi za zdravje ter povečuje energetske varnost.

Cilji trajnostnega razvoja Združenih narodov: Cilj trajnostnega razvoja 13 – *podnebni ukrepi*

Izhodiščna in izhodiščna zmogljivost: 2022, 4784,6 ktoe

Zgodovinska uspešnost:

Razpredelnica: 3 Poraba končne energije v koledarskem letu, 2020–2022, kt ekvivalenta nafte

	2020	2021	2022	2023
Skupna končna poraba (opredelitev Mednarodne agencije za energijo)	4,503.5	4,825.5	4,819.0	4,572.8
Skupna končna poraba – energetske sektor	11.2	10.6	9.9	9.6
Skupna končna potrošnja – neenergetske raba	36.9	33.1	24.5	14.8
Skupna končna poraba (opredelitev iz Uredbe o statistiki energetike)	4,455.4	4,781.7	4,784.6	4,548.5

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, lastni izračun

Več let zgodovinskega delovanja je na voljo na spletni strani Statističnega urada Republike Slovenije.⁴⁹

Metodologija izračuna in postopek upravljanja: Priprava ključnega kazalnika uspešnosti 3, vključno z njegovo metodologijo izračuna, je urejena z uredbo o statistiki energetike, ki zajema celoten postopek zbiranja, prenosa, ocenjevanja in razširjanja podatkov.

V skladu s to uredbo mora Slovenija pripraviti ključni kazalnik uspešnosti 3 iz naslednjih virov:

- posebne raziskave, namenjene proizvajalcem primarne in preoblikovane energije, trgovcem in distributerjem, upravljavcem prenosnih in distribucijskih energetske omrežij, uvoznikom in izvoznikom energentov;
- raziskave, namenjene končnim porabnikom energije v sektorjih predelovalne industrije, storitvenega sektorja, kmetijstva in gozdarstva ter gospodinjstev;

⁴⁹ Na voljo na spletnem naslovu: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/en/Data/-/18179025.px/>

- drugi postopki ocenjevanja ali drugi viri, vključno z upravnimi viri, kot so regulatorji trgov z električno energijo in plinom.

Metodologija in viri podatkov za ključni kazalnik uspešnosti 3 so na voljo v Dodatku II. Podrobnejši opisi posameznih področij pokritosti so na voljo na spletni strani Statističnega urada Republike Slovenije.⁵⁰

Postopek zunanjega pregleda za ključna kazalnika uspešnosti 2 in 3: Sodelovanje Eurostata

Eurostat izvaja letno oceno kakovosti sporočenih podatkov z več vidikov, vključno z njihovo ustreznostjo, točnostjo, dostopnostjo, jasnostjo in primerljivostjo. Po prejemu letnih podatkov o energiji Eurostat začne postopek potrjevanja, katerega namen je zagotoviti visoko raven kakovosti končnih podatkov. Potrjevanje je binarni postopek odločanja, ki se zaključi s sprejetjem ali zavrnitvijo podatkov. Letni cikel poročanja ostaja nepopoln, dokler podatki ne izpolnjujejo zadovoljivih standardov kakovosti in niso uradno sprejeti.

Slovenija mora vsakih pet let Eurostatu predložiti poročilo o kakovosti posredovanih podatkov in o morebitnih spremembah metodologije. Ta nacionalna poročila so na voljo na spletni strani Statističnega urada.⁵¹ Zbirni rezultati petletnih poročil o kakovosti podatkov, ki zajemajo vse države članice poročevalke, so na voljo na spletni strani Eurostata.⁵²

II. Kalibracija ciljev

Kalibracija ciljev 1.1 in 1.2: Skupne emisije toplogrednih plinov (do leta 2030)

Datum opazovanja cilja: 31. december 2030

Trajnostni cilj 1.1: 35-odstotno zmanjšanje skupnih emisij toplogrednih plinov do leta 2030 glede na izhodišče iz leta 2005. Trajnostni cilj izračunan v absolutnih vrednostih, predstavlja največ 13.387,28 kt ekvivalenta CO₂ letnih emisij toplogrednih plinov v letu 2030.

Trajnostni cilj 1.2: Za znižanje kupona: 45-odstotno zmanjšanje skupnih emisij toplogrednih plinov do leta 2030 glede na izhodišče iz leta 2005. Trajnostni cilj izračunan v absolutnih vrednostih, predstavlja največ 13.387,28 kt ekvivalenta CO₂ letnih emisij toplogrednih plinov v letu 2030.

Zgornje absolutne vrednostni trajnostnih ciljev so izključno referenčne vrednosti. V primeru naknadnih revizij podatkov, zlasti revizij, ki vplivajo na izhodišče, je pomembno le relativno zmanjšanje skupnih emisij toplogrednih plinov, zato se bo absolutna vrednost trajnostnih ciljev ponovno izračunala v skladu s politiko ponovnega izračuna iz tega okvira.

⁵⁰ Na voljo na spletnem naslovu:

<https://www.stat.si/StatWeb/en/Methods/QuestionnairesMethodologicalExplanationsQualityReports> in <https://www.stat.si/StatWeb/File/DocSysFile/8345/18-065-ME.pdf>

⁵¹ Na voljo na spletnem naslovu:

<https://www.stat.si/StatWeb/en/Methods/QuestionnairesMethodologicalExplanationsQualityReports> in <https://www.stat.si/StatWeb/File/DocSysFile/8345/18-065-ME.pdf>

⁵² Na voljo na spletnem naslovu: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/energy/quality>

Razpon med uspešnostjo trajnostnih ciljev 1.1 in 1.2 odraža negotovost glede poslovanja TEŠ v bližnji prihodnosti, kot je razvidno iz končnih ciljev Slovenije v NEPN. Več informacij je na voljo v infopolju na strani 7.

Ciljna ambicija: Vlada Republike Slovenije je v Strategiji trajnostnega razvoja do leta 2030 kot glavno prednostno nalogo za gospodarski razvoj določila podnebno nevtralno krožno gospodarstvo. Cilj dolgoročne podnebne politike Slovenije je doseči podnebno nevtralnost do leta 2050, kot je določeno v slovenskem Zakonu o varstvu okolja in podnebni strategiji. Ta cilj je v skladu s Pariškim sporazumom in vključuje zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 80–90 % v primerjavi z letom 2005.

Podnebna strategija temelji na načelih zmanjšanja emisij, izboljšanja energijske učinkovitosti in podnebne pravičnosti. Cilji in ukrepi bodo temeljili na najnovejših znanstvenih spoznanjih in spoštovali zakone o varstvu okolja, vključno s trajnostnim razvojem, integriteto in načelom „onesnaževalec plača“. Ključna načela vključujejo tudi spoštovanje sektorskih ciljev, stroškovno učinkovitost in aktivno vlogo Slovenije v mednarodni skupnosti. Poleg tega strategija daje prednost ohranjanju habitatov, ki so bistveni za biotsko raznovrstnost in so občutljivi na podnebne spremembe, ter ohranjanju kulturne dediščine.

V skladu z uredbo EU o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov (2021–2030) se pričakuje, da bo⁵³ Slovenija do leta 2030 zmanjšala emisije toplogrednih plinov v sektorjih, ki niso vključeni v sistem trgovanja z emisijami (ETS), za 27 % v primerjavi z ravnmi iz leta 2005. Posodobljeni nacionalni energetske in podnebni načrt Slovenije določa višji cilj zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v sektorjih, ki niso vključeni v sistem trgovanja z emisijami, za vsaj 28 % do leta 2030 v primerjavi z letom 2005. Ambicioznejša namera Slovenije glede emisij, ki niso vključene v sistem trgovanja z emisijami, je vključena tudi v njen cilj glede skupnih emisij toplogrednih plinov za leto 2030.

V okviru ASCOR se ocenjuje, da sta slovenska trajnostna cilja 1.1 in 1.2 usklajena s scenarijem pravičnega deleža pri 1,5 °C.⁵⁴ To je bilo določeno z izračunom ogljičnega proračuna za 1,5 °C leta 2030 na podlagi modelov C1 iz šestega ocenjevalnega poročila Medvladnega foruma o podnebnih spremembah in prilagoditvijo deleža države v svetovnem proračunu s tremi enako ponderiranimi spremenljivkami: prebivalstvo, BDP na prebivalca, prilagojen prilagojen za pariteto kupne moči, in pretekle emisije.⁵⁵

Akcijski načrt in vzvodi za doseganje trajnostnih ciljev: Cilj slovenske podnebne strategije je doseči ničelno stopnjo neto emisij do leta 2050 v skladu z Uredbo (EU) 2021/1119 (evropska podnebna pravila).⁵⁶ Strategija določa sektorske cilje za leti 2040 in 2050, ki jih je treba vključiti v sektorske dokumente in načrte.

V okviru strategije horizontalne smernice, ki se uporabljajo za vse sektorje, dajejo prednost večji učinkovitosti materialov, spodbujanju nizkoogljičnih virov, energijski učinkovitosti, trajnostnemu prostorskemu razvoju, trajnostni gradnji in digitalizaciji. Poleg tega bo Republika Slovenija zagotovila, da bodo njene politike, ukrepi in naložbe usklajeni z zavezami iz Pariškega sporazuma. Za zagotovitev vključevanja podnebne politike v sektorske politike bo Slovenija okrepila preverjanje skladnosti s podnebno politiko v dokumentih, politikah in predpisih ter postopek presoje vplivov na okolje.

⁵³ Uredba (EU) 2023/857 določa nacionalne cilje zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za vsako državo članico EU. Na voljo na spletnem naslovu: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/857/oj>

⁵⁴ Na voljo na spletnem naslovu: <https://www.transitionpathwayinitiative.org/ascor/slovenia>

⁵⁵ Vse podrobnosti o metodologiji ASCOR so na voljo na: <https://www.transitionpathwayinitiative.org/ascor#methodology>

⁵⁶ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999. Na voljo na spletnem naslovu: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>

Poleg tega bodo v prihodnjem slovenskem podnebni zakon (*Podnebni zakon*) določene politike in ukrepi za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in prilagajanje podnebnim spremembam, vključno z orodji za spremljanje skladnosti in gospodarskimi spodbudami za zeleni prehod.

Sistem Evropske unije za trgovanje z emisijami (v nadaljnjem besedilu: EU ETS) je tudi ključni element evropske in slovenske podnebne politike, zasnovan za stroškovno učinkovito zmanjšanje emisij. Sistem EU za trgovanje z emisijami določa omejitve emisij iz energetskega in industrijskega sektorja ter letalstva, ki predstavljajo približno 40 % vseh emisij EU. V Sloveniji so nepremične naprave (npr. proizvodnja električne energije in predelovalna industrija) leta 2022 izpustile 4,9 milijona ton ekvivalenta CO₂ (kar je 30 % skupnih emisij toplogrednih plinov v Sloveniji), kar je 14,4 % manj kot leta 2021 in 22,3 % manj kot pred pandemijo. Sistem EU za trgovanje z emisijami je imel ključno vlogo pri doseganju teh zmanjšanj.

Z revizijo direktive o ETS leta 2023 je bil sistem usklajen s podnebnimi cilji EU. Ključne spremembe vključujejo poostreno zgornjo mejo za zmanjšanje emisij za 62 % do leta 2030 v primerjavi z ravnmi iz leta 2005 in vključitev emisij iz pomorskega prometa od leta 2024. Leta 2027 bo uveden nov sistem trgovanja z emisijami ETS2, ki bo zajemal emisije iz stavb, cestnega prometa in dodatnih sektorjev ter dopolnjeval druge politike evropskega zelenega dogovora.

Za obravnavo prometnega sektorja, ki predstavlja polovico emisij toplogrednih plinov, ki niso vključene v sistem trgovanja z emisijami, bo Slovenija dala prednost železniškemu prometu in trajnostni mobilnosti. To vključuje nadgradnjo obstoječe železniške infrastrukture, razvoj infrastrukture za kolesarjenje in hojo, razvoj integriranega javnega prevoza in spodbujanje trajnostnih načinov prevoza. Slovenija si bo prizadevala tudi za zmanjšanje porabe energije v prometu s spodbujanjem energetsko učinkovitih vozil in uporabe alternativnih goriv.

S tem želi Slovenija zmanjšati ogljični odtis prometnega sektorja in prebivalstvu zagotoviti enostaven, hiter in okolju prijazen prevoz. Cilj je do leta 2030 zmanjšati število voženj z osebnimi avtomobili in znatno povečati število prehojenih poti, poti s kolesom ali javnim prevozom.

Dejavniki, ki lahko vplivajo na doseganje trajnostnih ciljev: Zmanjševanje ciljnih emisij toplogrednih plinov v prometnem sektorju (edini največji sektorski vir emisij toplogrednih plinov v Sloveniji) je velik izziv, predvsem zaradi odvisnosti industrije od zunanjih dejavnikov. Na obseg prometa močno vpliva kompleksna vrsta zunanjih dejavnikov, vključno z demografskimi podatki prebivalstva, stopnjami motorizacije, vzorci poseljenosti, stopnjami zaposlenosti, gospodarsko rastjo, trgovino in turizmom. Povpraševanje po prevozu je povezano tudi z evropskimi socialno-ekonomskimi trendi, ki jih je težko predvideti in nadzorovati.

Slovenija je kot majhna država in transportno stičišče, ki je v središču nekaterih najpomembnejših prometnih koridorjev v Evropi, še posebej občutljiva na te zunanje vplive, zaradi česar je lahko doseganje ciljev glede emisij toplogrednih plinov zahtevno. Na notranji prometni sistem države vplivajo tudi procesi, kot je globalizacija, ki lahko privedejo do povečane trgovine in gospodarske dejavnosti ter posledično višjih emisij. Dejstvo, da gospodarska rast ostaja tesno povezana z rastjo prometa, še zaostreuje problem, saj je bilo do zdaj oboje težko ločiti.

Za ublažitev vpliva takih zunanjih dejavnikov na emisije toplogrednih plinov je bistveno razviti strategije, ki upoštevajo te vplive in dajejo prednost trajnostnim prometnim rešitvam.

[Kalibracija ciljev 1.3 in 1.4: Skupne emisije toplogrednih plinov \(do leta 2033\)](#)

Datum opazovanja cilja: 31. december 2033

Trajnostni cilj 1.3: 55-odstotno zmanjšanje skupnih emisij toplogrednih plinov do leta 2033 glede na izhodišče iz leta 2005. Trajnostni cilj, zračunan na podlagi absolutnih vrednosti, predstavlja največ 9 268,12 kt letnih emisij toplogrednih plinov v letu 2033.

Trajnostni cilj 1.4: Za znižanje kupona (105 % cilja 1.3): 57,75-odstotno zmanjšanje skupnih emisij toplogrednih plinov do leta 2033 glede na izhodišče iz leta 2005. Trajnostni cilj, izračunan na podlagi absolutnih vrednosti, predstavlja največ 8 701,73 kt letnih emisij toplogrednih plinov v letu 2033.

Zgornji trajnostni cilji so izključno kot referenčne vrednosti. . V primeru naknadnih revizij podatkov, zlasti revizij, ki vplivajo na izhodišče, je pomembno le relativno zmanjšanje skupnih emisij toplogrednih plinov, zato se bo absolutna vrednost trajnostnih ciljev ponovno izračunala v skladu s politiko ponovnega izračuna iz tega okvira.

Trajnostna cilja 1.3 in 1.4 v celoti odražata pričakovano zmanjšanje emisij zaradi načrtovane postopne opustitve premoga do leta 2033 (kar vpliva tudi na TEŠ). Več informacij je na voljo v infopolju na strani 7.

Ciljna ambicija: Poleg ciljne ambicije za trajnostna cilja 1.1 in 1.2: Doseganje ključnih kazalnikov uspešnosti 1.3 in 1.4 je kritično povezano s postopnim opuščanjem premoga ter morebitnim zaprtjem in zapiranjem TEŠ. TEŠ je v letu 2023 izpustil 2.745,9 kt CO₂ in proizvedel 2.682,9 GWh električne energije (cca. 18,9 % vse proizvodnje električne energije v Sloveniji v letu 2023). Brez 50-odstotnega deleža proizvodnje električne energije iz Nuklearne elektrarne Krško (NEK), ki se dobavlja Republiki Hrvaški kot solastnici, se delež TEŠ v proizvodnji električne energije v Sloveniji poveča na 23,3 %. Od držav s podobnim pomenom premoga v nacionalni oskrbi z energijo je cilj Slovenije za postopno opuščanje premoga do leta 2033 ambiciozen.⁵⁷

Akcijski načrt in vzvodi za doseganje trajnostnih ciljev: Poleg akcijskega načrta in vzvodov za doseganje trajnostnih ciljev 1.1 in 1.2: Slovenija namerava do leta 2033 postopno opustiti premog. Slovenska nacionalna strategija za postopno opuščanje premoga predvideva prenehanje rudarjenja in uporabo premoga za proizvodnjo električne energije.

Dejavniki, ki lahko vplivajo na doseganje trajnostnih ciljev: Poleg dejavnikov, ki lahko vplivajo na doseganje trajnostnih ciljev 1.1 in 1.2: TEŠ je eden največjih proizvajalcev električne energije in največji posamezni onesnaževalec s toplogrednimi plini v Sloveniji. V skladu z nacionalno strategijo Slovenije za postopno opuščanje premoga sta popolna zaustavitev in zaprtje TEŠ načrtovana najpozneje do leta 2033.

Čeprav je Slovenija zavezana popolni opustitvi premoga do leta 2033, bi lahko glede na pomen TEŠ pri domači proizvodnji električne energije zaradi znatne zamude ali neuvedbe ali nespodbujanja drugih virov proizvodnje električne energije in/ali resnih motenj na trgih električne energije v EU, pri čemer še vedno ni mogoče uvažati električne energije, prišlo do potrebe po ponovnem zagonu proizvodnje električne energije v TEŠ.

Kalibracija ciljev 2.1 in 2.2: Delež porabljene energije iz obnovljivih virov

Datum opazovanja cilja: 31. december 2030

⁵⁷ Glej na primer: Mednarodna agencija za energijo: *Postopno opuščanje nezmanjšanega premoga: Current Status and Three Case Studies (Trenutno stanje in tri študije primerov)* (2021). Na voljo na <https://www.iea.org/reports/phasing-out-unabated-coal-current-status-and-tri-case-studije>

Trajnostni cilj 2.1: 33-odstotni delež v skupni porabi energije leta 2030.

Trajnostni cilj 2.2: *Za znižanje kupona* (105 % cilja 2.1): 34,65-odstotni delež v skupni porabi energije leta 2030.

Ciljna ambicija: Slovenija je v okviru zahteve za posodobitev nacionalnega energetskega in podnebne načrta za leto 2023, da bi odražal spremembe evropske podnebne zakonodaje, in ciljev, revidirala in povišala svoj prejšnji cilj doseganja vsaj 27-odstotnega deleža energije iz obnovljivih virov v skupni porabi energije do leta 2030, kot je bil prvotno določen v nacionalnem energetskega in podnebnem načrtu za leto 2020 ter strategiji trajnostnega razvoja do leta 2030, na sedanji cilj vsaj 33 %. Posodobitev je temeljila na najnovejših strokovnih dokazih in temeljiti oceni posebnih nacionalnih okoliščin, vključno z javnim posvetovanjem. Zato je Slovenija določila razvojno usmerjene, ambiciozne in dosegljive nacionalne in sektorske cilje glede porabe energije iz obnovljivih virov za leto 2030.

Akcijski načrt in vzvodi za doseganje trajnostnih ciljev: Slovenija bo spodbujala uporabo obnovljivih virov energije z ustreznimi spodbudami. Posebna pozornost bo namenjena pospeševanju uvajanja obnovljivih virov električne energije, kar bo doseženo z uvedbo in razširitvijo dopolnilnih dejavnosti, ki olajšujejo postavitve obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov na okoljsko sprejemljivih območjih. Poleg tega se bo pospešilo uvajanje sončnih panelov na stavbah javnega sektorja.

Če bodo načrtovane politike in ukrepi uspešno izvedeni, si bo Slovenija prizadevala za znatno povečanje deleža energije iz obnovljivih virov v končni porabi do leta 2030, vključno z:

- 1) 55 % v sektorju električne energije
- 2) 45 % v sektorju ogrevanja in hlajenja
- 3) 26 % v prometnem sektorju

Delež porabljene energije iz obnovljivih virov naj bi se po letu 2025 znatno povečal zaradi povečanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije in zmanjšanja bruto končne porabe energije.

Upoštevati je treba tudi *Zakon o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (ZSROVE)*,⁵⁸ ki ureja določitev prednostnih območij za postavitve naprav OVE, posebnosti prostorskega načrtovanja in izdajo dovoljenj napravam in objektom, ki proizvajajo električno energijo iz obnovljivih virov energije, ter *Zakon o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (ZUNPEOVE)*,⁵⁹ ki ureja izvajanje državne in občinske politike na področju rabe OVE, določa zavezujoče cilje za delež energije iz OVE v bruto končni porabi v Republiki Sloveniji ter ukrepe za doseganje teh ciljev in njihovo financiranje.

Dejavniki, ki lahko vplivajo na doseganje trajnostnih ciljev: Slovenija je pridobila tehnično pomoč Evropske komisije po predložitvi NEPN 2020 – projekta OVE Slovenija med letoma 2021 in 2023 – o potencialu za proizvodnjo električne energije iz OVE v Sloveniji.⁶⁰

V sodelovanju s številnimi zainteresiranimi stranmi je bila izvedena celovita analiza in pregled nadaljnjega potenciala obnovljivih virov energije za proizvodnjo električne energije. Ta analiza je zajemala potencial za uvajanje sončnih in hidroelektrarn z močjo nad 100 kW ter potencial za uvajanje vetrnih elektrarn z inštalirano močjo nad 1 MW. V okviru analize občutljivosti je bilo opredeljenih in analiziranih 13 ustreznih ločenih kategorij varstva na področjih varstva narave, varstva voda, kakovosti življenja in drugih kategorij za vsako od tehnologij obnovljivih virov energije. V Sloveniji je 355 območij Natura 2000, ki pokrivajo 37 % ozemlja (med najvišjimi v EU). Številna območja, primerna za uporabo

⁵⁸ Na voljo (v slovenščini) na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO8236>

⁵⁹ Na voljo (v slovenščini) na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO8764>

⁶⁰ Več informacij: <https://www.energetika-portal.si/podrocja/energetika/projekt-res-slovenia/>

energije iz obnovljivih virov (predvsem hidroelektrarne in vetrne elektrarne), so zaščitena v okviru omrežja Natura 2000, kar omejuje priložnosti Slovenije v primerjavi z nekaterimi drugimi državami EU.⁶¹

Natančneje, rezultati so pokazali, da je bilo pri obravnavanih tehnologijah obnovljivih virov energije ob upoštevanju stanja zakonodaje na presečni datum 30. junija 2022 ugotovljeno, da samo strešna sončna energija (4257 GWh/leto) in talna sončna energija (31,63 GWh/leto) ne moreta bistveno vplivati na kategorije zaščite (ocena 0) na območjih brez tveganja znatnega vpliva (ocena 0); Nobena druga tehnologija ni brez tveganja. Skupni potencial vseh OVE na območjih z nizkim tveganjem pomembnega vpliva na kategorije zaščite (ocena 1) znaša le 992 GWh/leto (kar predstavlja 1,7 % točk v deležu OVE). Tako se velika večina ugotovljenega potenciala obnovljivih virov energije, razen sončnih elektrarn, nahaja na območjih z visokim in zelo visokim tveganjem znatnega vpliva na kategorije zaščite. Rezultati tako kažejo, da se le 0,44 % vseh ugotovljenih potencialov OVE nahaja na območjih brez tveganja in le 0,01 % na območjih z manjšim tveganjem ali da se 99,55 % vseh ugotovljenih potencialov nahaja na območjih z večjim in zelo velikim tveganjem.

Skoraj dve tretjini (61,8 %) porabe končne energije v industriji leta 2020 sta bili porabljeni v petih energetske intenzivnih panogah: proizvodnja kovin (23,4 %), proizvodnja papirja in papirnih izdelkov (12,7 %), proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov (12,2 %), proizvodnja kemikalij in kemičnih izdelkov (8,9 %) ter proizvodnja farmacevtskih surovin in pripravkov (4,6 %).⁶² Če upoštevamo tudi proizvodnjo farmacevtskih surovin in pripravkov med energetske intenzivnimi panogami, lahko opazimo, da so energetske intenzivne panoge v letu 2020 predstavljale skoraj tretjino (32,9 %) dodane vrednosti v slovenski industriji (brez proizvodnje farmacevtskih surovin in pripravkov 14,3 %), s čimer se je Slovenija po tem kazalniku uvrstila na tretje mesto v EU.⁶³ Tehnologije, ki so na voljo na trgu v teh sektorjih, še ne omogočajo večje uporabe obnovljivih virov energije.

Zaradi navedenih omejitev proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov v povezavi z visokim deležem prometa v bruto končni porabi energije in visokim deležem energetske intenzivne industrije je za Slovenijo ključno, da poveča uporabo biogoriv za doseganje trajnostnih ciljev. Vendar je uporaba biogoriv omejena z različnimi standardi, pri čemer je trajnostna proizvodnja biogoriv prav tako velik izziv, zlasti za prvo generacijo biogoriv. Morebitno pomanjkanje razpoložljivosti zadostne količine trajnostnega biogoriva lahko zato kljub prizadevanjem za spodbujanje njegove uporabe vpliva tudi na doseganje brezšivnih cevi.

Več informacij o ustreznih nacionalnih okoliščinah, ki vplivajo na uvedbo obnovljivih virov energije v Sloveniji, je na voljo v nacionalnem energetske in podnebne načrtu za leto 2024 v poglavju 2.1.2, podpoglavje *Stanje obnovljivih virov energije in ustrezne nacionalne okoliščine*.

Kalibracija ciljev 3.1 in 3.2: Energetska učinkovitost

Datum opazovanja ciljev: 31. december 2030

Trajnostni cilj 3.1: Poraba končne energije v letu 2030 ne bo presegla 4 320 ktoe, kar pomeni 9,71-odstotno zmanjšanje glede na izhodišče iz leta 2022.

⁶¹ Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Ministrstvo za naravne vire in prostor, EY (2023). Olajšanje uvajanja obnovljivih virov energije v elektroenergetskem sektorju Slovenije: Končno poročilo o napredku. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/podrocja/energetika/res_slovenia/res_slo_final_report.pdf

⁶² Vir: Statistični urad Republike Slovenije

⁶³ Vir: Eurostat

Trajnostni cilj 3.2: Za zmanjšanje kupona (95 % trajnostnega cilja 3.1): Poraba končne energije leta 2030 ne bo presegla 4 104 ktoe, kar pomeni 14,22-odstotno zmanjšanje glede na izhodišče iz leta 2022.

Relativno zmanjšanje porabe končne energije glede na zgornjo izhodišče je namenjeno izključno za referenco. V primeru naknadnih revizij podatkov, zlasti revizij, ki vplivajo na izhodišče, je pomembna le absolutna raven porabe končne energije v letu 2030, zato bo relativno zmanjšanje porabe končne energije glede na izhodišče iz leta 2022 ponovno izračunano v skladu s politiko ponovnega izračuna iz tega okvira.

Ciljna ambicija: Cilj Slovenije je izboljšati energijsko učinkovitost do leta 2030 vsaj v skladu z okvirnim ciljem, določenim v zadnji spremembi direktive o energijski učinkovitosti. Slovenija je svoj cilj povečanja energijske učinkovitosti v obliki ravni končne porabe energije leta 2030 določila v skladu s priporočili Komisije po uporabi mehanizma za zapolnitev vrzeli v višini 4,32 Mtoe.

Akcijski načrt in vzvodi za doseganje cilja: Slovenija bo še naprej izvajala obvezno shemo varčevanja z energijo pri končnih odjemalcih z izvajanjem energetske storitve in ukrepov dobaviteljev energije ter Slovenskega okoljskega javnega sklada.⁶⁴ Sistem bo posodobljen tudi v skladu s spremembami Direktive (EU) 2023/1791 (v nadaljnjem besedilu: **Direktiva o energijski učinkovitosti**).⁶⁵

V nacionalnem energetske in podnebne načrtu je predvidena podnebno nevtralna energetska prihodnost stavb do leta 2050, dosežena z znatnimi izboljšavami energijske učinkovitosti in večjo uporabo obnovljivih virov energije. Cilj načrta je tudi, da Slovenija postane vodilna na področju trajnostne gradnje. Slovenija si zato prizadeva za 15-odstotno zmanjšanje porabe končne energije v stavbah do leta 2030 v primerjavi z letom 2020 in najmanj 70-odstotno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v stavbah do leta 2030 v primerjavi z letom 2005. V javnem sektorju je cilj letno zmanjšati porabo končne energije za 1,9 % v primerjavi z izhodiščnim letom. Cilj je tudi letna obnova 3 % skupne tlorisne površine stavb v javnem sektorju. V teku je revizija Dolgoročne strategije za spodbujanje energetske prenovne stavb do leta 2050 (*Dolgoročna strategija energetske prenovne stavb, DSEPS*).⁶⁶ V strategiji bodo opredeljeni podrobnejši sektorski cilji v skladu z zahtevami direktive o energijski učinkovitosti in cilji razogljičenja. S to strategijo si bo Slovenija prizadevala doseči tudi 3-odstotno letno stopnjo prenovne stavb javnega sektorja.

Država je ocenila možnosti za učinkovito ogrevanje in hlajenje ter pripravila celovito okvirno strategijo. V skladu s posodobljenim NEPN namerava Slovenija okrepiti lokalno načrtovanje, zagotoviti finančno in tehnično pomoč ter spodbujati razvoj skupnostnih sistemov, vključno s pospešeno prenovo, povečanjem učinkovitosti in ekologizacijo ter razširitvijo in izgradnjo novih sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja na območjih z večjo gostoto povpraševanja po toploti in hladu.

Poleg tega se bo Slovenija osredotočila na:

- zagotavljanje energetske učinkovitosti za vse, vključno z energijsko revnimi gospodinjstvi,
- zagotavljanje dejavne podpore industriji za povečanje učinkovitosti, konkurenčnosti ter sprejemanja zelenih tehnologij in krožnega gospodarstva.

⁶⁴ Uredba o zagotavljanju prihrankov energije, Uradni list RS, št. 96/14. Na voljo na spletnem naslovu: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED6636>

⁶⁵ Direktiva (EU) 2023/1791 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o energijski učinkovitosti in spremembi Uredbe (EU) 2023/955 (prenovitev) (Besedilo velja za EGP). Na voljo na spletnem naslovu: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj>

⁶⁶ Na voljo (v slovenščini) na: https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf

Upoštevati je treba tudi Zakon *oučinkoviti rabi energije (ZURE)*,⁶⁷ ki določa ukrepe za spodbujanje energijske učinkovitosti, ukrepe za povečanje energijske učinkovitosti in ukrepe za izboljšanje energijske učinkovitosti stavb.

Dejavniki, ki lahko vplivajo na doseganje brezšivnih cevi: Promet ima največji vpliv na dolgoročno upravljanje porabe primarne in končne energije, ki bi lahko zaradi velike nestanovitnosti, pričakovanih trendov rasti in visokega deleža v porabi energije (ki predstavlja približno 40 % skupne porabe končne energije) resno ogrozil doseganje ciljev za leto 2030, če se ukrepi ne bodo izvajali.

Zmanjšanje skupne porabe energije v prometnem sektorju je velik izziv. Na obseg prometa močno vpliva kompleksna vrsta zunanjih dejavnikov, vključno z demografskimi podatki prebivalstva, stopnjami motorizacije, vzorci poseljenosti, stopnjami zaposlenosti, gospodarsko rastjo, trgovino in turizmom. Povpraševanje po prevozu je povezano tudi z evropskimi socialno-ekonomskimi trendi, ki jih je težko predvideti in nadzorovati.

Slovenija je majhna država in prometna povezava, ki se nahaja v središču nekaterih najpomembnejših prometnih koridorjev v Evropi – poraba goriva pri tranzitnem tovoru in potnikih se šteje v porabo energije v Sloveniji, če se to gorivo prodaja znotraj njenih meja. Takšna poraba goriva nesorazmerno vpliva na skupno porabo energije v Sloveniji. Na notranji prometni sistem države vplivajo procesi, kot je globalizacija, ki lahko privedejo do povečanja trgovine in gospodarske dejavnosti. Gospodarska rast ostaja tesno povezana z rastjo prometa, kar še zastruje problem.

Kar zadeva energijsko učinkovitost stavb, bi vse okoliščine, ki bi ovirale napredek pri prenovi stavb, ne le tistih, ki so v neposredni ali posredni lasti Slovenije, temveč tudi stavb v zasebni lasti, negativno vplivale na doseganje brezšivnih cevi, na primer pomanjkanje usposobljenih izvajalcev, visoke cene gradbenega materiala ali nezanesljiva oskrba z njim.

Gospodarska rast je povezana tudi s skupno porabo energije in jo je še vedno težko ločiti od nje. Splošno zmanjšanje porabe energije bi se lahko izkazalo za težavno, če bo gospodarska rast do leta 2030 znatno višja od pričakovane.

⁶⁷ Na voljo (v slovenščini) na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO8136>

III. Značilnosti obveznic

Obveznice, vezane na izpolnjevanje trajnostnih ciljev, bodo vključevale enega ali več ključnih kazalnikov uspešnosti in ciljev, opisanih v *oddelkih Izbira ključnih kazalnikov uspešnosti in Kalibracija ciljev* (kot bo določeno v ustrezni dokumentaciji za vsako obveznico).

Če Republika Slovenija ne izpolni enega ali več ciljev do ustreznega ciljnega datuma (kot je opredeljen v ustrezni dokumentaciji) ali javno ne zagotovi poročanja in preverjanja ciljev na ciljni datum opazovanja, to lahko sproži zvišanje kupona ali plačila premije.

Nasprotno pa lahko izpolnitev enega ali več ciljev na zadevni ciljni datum (kot je opredeljen v zadevni dokumentaciji) privede do znižanja kupona.

Veljavni ključni kazalniki uspešnosti, cilji, povečanje kupona, zmanjšanje, bodo navedeni v ustrezni dokumentaciji posamezne transakcije.

Politika ponovnega izračuna

Republika Slovenija lahko v dobri veri ponovno izračuna izhodišče(-a) in/ali cilje v naslednjih primerih:

- i. Spremembe metodologije izračuna za kateri koli ključni kazalnik uspešnosti
- ii. Odkritje pomembnih napak v podatkih ali bistveno izboljšanje dostopnosti podatkov
- iii. Spremembe veljavnih nads nacionalnih zakonov, predpisov, pravil ali politik, kot so tisti, ki izvirajo iz Evropske unije, ki lahko bistveno vplivajo na izhodišča ali zmožnost Slovenije, da doseže veljavne cilje
- iv. Posodobitve, ki povečujejo ambicije posameznih ciljev ključnih kazalnikov uspešnosti, opisanih v tem Okviru

Ponovni izračun se lahko izvede v primerih, ko vsaka taka sprememba, obravnavana posamično ali skupaj, znatno vpliva na izhodiščne vrednosti ključnih kazalnikov uspešnosti ali ambicioznost samih ciljev, in pod pogojem, da je zunanji preveritelj neodvisno potrdil, da je predlagana revizija v skladu z začetno ravno pomembnosti ključnih kazalnikov uspešnosti in/ali ravno ambicioznosti samih ciljev. V izogib dvomom dvomom, bodo ponovni izračuni opravljeni s strani, in v dobri veri po presoji Slovenije.

Slovenija bo vsako tako spremembo sporočila in priglasila takoj, ko bo to razumno izvedljivo, v skladu s pogoji, podrobno opisanimi v posebni dokumentaciji zadevne obveznice, povezane s trajnostnostjo.

IV. Poročanje

Slovenija bo na spletišču ministrstva za finance objavila in hranila lahko dostopna letna poročila o napredku na področju obveznic, povezanih s trajnostnostjo.⁶⁸ Poročila bodo vsebovala kvantitativne in/ali kvalitativne informacije o ključnih kazalnikih uspešnosti, vključno z:

- najnovejše informacije o ravneh uspešnosti ključnega kazalnika uspešnosti, deležu doseženega cilja in razvoju uspešnosti posameznega ključnega kazalnika uspešnosti skozi čas;
- vse informacije, ki vlagateljem omogočajo spremljanje ravni ambicioznosti samih ciljev;
- kvalitativna ali kvantitativna pojasnila prispevka glavnih dejavnikov, ki so vplivali na razvoj ključnih kazalnikov uspešnosti, vključno z informacijami o politikah, ki so bile sprejete, ali ukrepih, ki so bil uporabljena za posamezne cilje, kadar je to ustrezno;
- kakršne koli ponovne ocene ključnih kazalnikov uspešnosti, preoblikovanje ciljev in/ali proforma prilagoditve izhodiščnih vrednosti;
- kadar je to izvedljivo in mogoče: prikaz pozitivnih učinkov izboljšanja uspešnosti na trajnostnost.

Ta poročila bodo objavljena v 36 mesecih po koncu vsakega leta. Slovenija bo predložila kvalitativno poročilo, če podatki o določenem ključnem kazalniku uspešnosti ne bodo na voljo.

⁶⁸ Ministrstvo za finance, Direktorat za finance, Odnosi z vlagatelji. Na voljo na spletnem naslovu: <https://www.gov.si/en/topics/investor-relations/>

V. Preverjanje

Preverjanje pred izdajo

Ta Okvir je pregledalo podjetje S&P Global, ki je predložilo drugo mnenje o skladnosti Okvira in z njim povezane dokumentacije z načeli ICMA o obveznicah, vezanih na izpolnjevanje trajnostnih ciljev za leto 2024 ter oceno ustreznosti izbranih ključnih kazalnikov uspešnosti in ambicioznosti predlaganih ciljev. Drugo mnenje je na voljo na spletišču ministrstva za finance⁶⁹.

Preverjanje po izdaji

Evropska unija, UNFCCC in/ali Eurostat pregledujejo sporočene ključne kazalnike uspešnosti in vhodne podatke.

Slovenija se je odločila tudi za pridobitev dodatnega letnega poročila o preverjanju po izdaji za namene poročanja o napredku pri doseganju ciljev. Zunanje preverjanje bo izvedeno za vsak ključni kazalnik uspešnosti na datum poročanja. Ta poročila bodo objavljena na spletni strani ministrstva za finance.

Spremembe tega Okvira

Ker se finančni trg, povezan s trajnostnostjo, še naprej razvija, se lahko okvir Slovenije naknadno spremeni ali posodobi, da bi ostal skladen z najboljšimi tržnimi praksami in regulativnimi zahtevami. Vsaka vsebinska revizija okvira bo obravnavana v novem drugem mnenju.

⁶⁹ Ministrstvo za finance, Direktorat za finance, Odnosi z vlagatelji. Na voljo na spletnem naslovu: <https://www.gov.si/en/topics/investor-relations/>

Dodatek I: Ključni kazalnik uspešnosti 1 – opis metodologije⁷⁰

Metodologija zbiranja podatkov za ključni kazalnik uspešnosti 1: podatki so izraženi v kilotonah ekvivalenta CO₂, z emisijami zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva ali brez njih.

Metodologija obdelave podatkov za ključni kazalnik uspešnosti 1: Večina vhodnih podatkov za izračun emisij je pridobljenih iz podatkovne zbirke SURS, predvsem podatkov o porabi goriva in s tem povezanih kurilnih vrednostih ter podatkov iz kmetijstva (število živali, količina posevkov in poraba gnojil). Podatke o voznem parku in prevoženih kilometrih za izračun emisij iz cestnega prometa pridobivata Ministrstvo za notranje zadeve in Direkcija Republike Slovenije za ceste. Drugi vhodni podatki se pridobivajo iz podatkovnih baz ARSO. To so predvsem podatki, povezani s trgovanjem z emisijami in ravnanjem z odpadki. V manjši meri se podatki pridobivajo tudi na podlagi posameznih dogovorov z onesnaževalci ali potrošniki. Podatki se zbirajo letno in se po potrebi tudi revidirajo.

Emisije toplogrednih plinov se izračunajo v skladu z metodologijo IPCC, razvito v okviru Konvencije ZN o podnebnih spremembah. Evidence emisij toplogrednih plinov so bile pripravljene na podlagi metodologije IPCC (IPCC 2006, kakor je bila spremenjena z izboljšanjem iz leta 2019),⁷¹ pri čemer so bile uporabljene različne ravni kompleksnosti (stopnje), odvisno od pomembnosti vira in razpoložljivih podatkov. Za oceno emisij iz porabe goriva so bili uporabljeni nacionalni emisijski faktorji za emisije CO₂ iz domačega lignita in zemeljskega plina, privzeti emisijski faktorji IPCC pa so bili uporabljeni predvsem za druga goriva. Vendar so bili z vključitvijo večjih naprav v sistem trgovanja z emisijami emisijski faktorji CO₂, specifični za napravo, od leta 2005 določeni tudi za druga goriva, zlasti za različne vrste premoga, koks za hišne živali in odpadkov. Ubežne emisije CO₂ iz elektroenergetskega sektorja se upoštevajo z emisijami iz razžveplanja dimnih plinov v termoelektrarnah in cementarnah. Izračunajo se na podlagi podatkov o porabi karbonatov. Emisijski faktorji ubežnih izpustov CO₂ in CH₄ v rudarskem sektorju so določeni na podlagi meritev v slovenskih premogovnikih, vključujejo pa tudi ocene izpustov CH₄ iz zaprtih in opušenih premogovnikov.

Nova metodologija IPCC je omogočila določitev ubežnih emisij iz transporta in distribucije zemeljskega plina iz prodanega goriva z uporabo privzetih emisijskih faktorjev. Emisije iz industrijskih procesov se večinoma določajo na podlagi podatkov, pridobljenih neposredno od proizvajalcev ali iz trgovanja z emisijami, in z uporabo nacionalnih emisijskih faktorjev, medtem ko se emisije zaradi uporabe izdelkov izračunajo na podlagi statističnih podatkov in podatkov iz podatkovne zbirke F-plini. V kmetijstvu so bile podrobno določene emisije metana iz črevesne fermentacije pri govedu. Za emisije pri ravnanju z gnojem je bil uporabljen podrobnejši pristop za prašičerejo in govedorejo. Za emisije N₂O iz ravnanja z gnojem in posredne emisije iz ravnanja z živinskim gnojem se vhodni podatki, pridobljeni z oceno emisij metana, uporabijo za emisije N₂O iz ravnanja z gnojem in posredne emisije iz ravnanja z živinskim gnojem. Za emisije N₂O se uporabljajo privzeti faktorji IPCC, ki določajo pretvorbo dušika v N₂O. Emisije metana iz ravnanja s trdnimi odpadki se določijo z metodo prvega reda, pri kateri se upošteva časovna dinamika sproščanja metana.

Nova metodologija določa tudi emisije iz kompostiranja in sežiganja. Emisije metana iz odpadnih voda se določijo s podatki o stopnjah čiščenja, emisije N₂O pa s podatki o porabi beljakovin v prehrani ljudi.

⁷⁰ Povzeto po: <https://kazalci.arso.gov.si/sl/content/izpusti-toplogrednih-plinov-12>

⁷¹ Na voljo na spletnem naslovu: <https://www.ipcc.ch/report/2019-refinement-to-the-2006-ipcc-guidelines-for-national-greenhouse-gas-inventories/>

Dodatek II: Viri in metode za zbiranje podatkov za ključna kazalnika uspešnosti 2 in 3⁷²

Podatki se zbirajo letno z naslednjimi raziskavami:

- E1-EE/L – Proizvodnja električne energije in toplote s tehničnimi informacijami o energetskih napravah. Anketa zbira podatke o proizvodnji (po virih energije), porabi in prodaji električne energije in toplote, o porabi goriva ter o tipih, številu in moči motorjev, ki poganjajo generatorje. Podatki so pridobljeni z vprašalniki, poslanimi po pošti (letni vprašalnik o proizvodnji električne energije in toplote) in iz administrativnega vira, s katerim upravlja Borzen.
- E3-TOP/L – Oskrba s toploto. Anketa zbira podatke o proizvodnji toplote po virih energije, o nakupu toplote, o porabi goriva v toplotnih napravah, o distribuciji toplote in o toplotnih cevovodih. Podatki so pridobljeni iz administrativnega vira, s katerim upravlja Agencija za energijo.
- E4-EEP/L – Prenos električne energije. Anketa zbira podatke o nakupu, prenosu, uvozu, izvozu električne energije in o izgubah v prenosnem omrežju. Podatki so pridobljeni z vprašalniki, poslanimi po pošti (letni vprašalnik o prenosu električne energije).
- E5-EED/L – distribucija električne energije. Anketa zbira podatke o porabi električne energije in goriva. Podatki o distribuciji električne energije so pridobljeni iz administrativnega vira (EPOS), ki ga upravlja Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo – Direktorat za energijo.
- E8-NPT/L – Raziskava zbira podatke o trgovanju z naftnimi derivati, prodaji trgovskim družbam, energetskemu sektorju, predelovalnemu in rudarskemu sektorju, gradbenemu sektorju, cestnemu in železniškemu prometu, gospodinjstvih in drugih sektorjih. Podatki so pridobljeni z vprašalniki, poslanimi po pošti (letni vprašalnik o trgovini z naftnimi derivati).
- E9-PL/L – Oskrba s plinom. Anketa zbira podatke o uvozu, izvozu, nakupu, lastni porabi in izgubah ter strukturi prodaje zemeljskega plina in utekočinjenega naftnega plina. Podatki so pridobljeni z vprašalniki, poslanimi po pošti (letni vprašalnik o oskrbi s plinom).
- E11-TG/L – Pridobivanje premoga. V raziskavi se zbirajo podatki o proizvodnji, prodaji in izvozu rjavega premoga in lignita. Podatki so pridobljeni z vprašalniki, poslanimi po pošti (letni vprašalnik o pridobivanju premoga).
- E-PE/L – Poraba energije, goriv in izbranih naftnih derivatov. Poročilo vključuje porabo goriva tudi za proizvodnjo električne energije in toplote za prodajo. Podatki v tej raziskavi so pridobljeni s spletnim vprašalnikom (poraba energije, goriv in izbranih naftnih derivatov). Podatki za poročevalske enote z določeno dejavnostjo po NACE Rev. 2 (A01, A02 in D35) so pridobljeni iz drugih statističnih raziskovanj (KME-PMG, E1-EE/L in E5-EED/L). Raziskava KME-PMG zagotavlja podatke o porabi energije v kmetijstvu in gozdarstvu glede na vrsto energetskega vira. Podatki iz teh statističnih raziskovanj so pridobljeni s papirnim vprašalnikom. Zbirne podatke o porabi nekaterih virov energije za dejavnosti A01 in A02 (SKD 2008) pridobimo iz ARSO. Podatki o porabi električne energije za dejavnosti A, C33, D, E in F (NACE Rev.2) so pridobljeni od operaterja kombiniranega prenosnega in distribucijskega elektroenergetskega omrežja (ELES).
- E-RES – Poraba energije v storitvenem sektorju. Anketa zbira podatke o porabi energije v storitvenem sektorju glede na vrsto energetskega vira in podatke o uporabi alternativnih tehnologij. Podatki v anketi so pridobljeni s spletnim vprašalnikom (poraba energije v storitvenih dejavnostih).

⁷² Povzeto po: <https://www.stat.si/StatWeb/File/DocSysFile/8345/18-065-ME.pdf>

- APEGG – Poraba energije v gospodinjstvih. Podatki v tej raziskavi so pridobljeni z modeliranjem. V raziskavi sodeluje tudi Institut "Jožef Stefan" (IJS), in sicer s pripravo modela porabe energije v gospodinjstvih, s katerim se izračunajo podatki o porabi energije po končni porabi in vrsti energetskega vira, porabi električne energije, vrstah sistemov ogrevanja prostorov in vode ter energetskih virih zanje. Vhodni podatki za model so rezultat ankete Raba energije v gospodinjstvih (ki jo SURS izvaja vsaka 4 leta), podatki o oskrbi z energijo, ki so zbrani z zgoraj omenjenimi anketami na področju energetike, ter podatki iz različnih administrativnih virov (Eko sklad, Geološki zavod Slovenije), ki jih je pridobil Institut "Jožef Stefan" - Energetska učinkovitost.
- Energija iz obnovljivih virov – v poročilu so zbrani podatki o obnovljivih virih energije (lesna biomasa, bioplin, vetrna energija, sončna energija, geotermalna energija itd.). Podatki v tej raziskavi so pridobljeni z zgoraj navedenimi vprašalniki, poslanimi po pošti, s kombiniranim (spletnim in terenskim) raziskovanjem v kombinaciji z modeliranjem (APEGG) in iz administrativnih virov (EPOS, Geološki zavod Slovenije, Borzen).
- E3-TOP/L – Oskrba s toploto. Podatki so pridobljeni iz administrativnega vira, ki je Agencija za energijo. Agencija za energijo na podlagi javnega pooblastila opravlja upravne in druge naloge, določene v Energetskem zakonu, ki določa pristojnosti nacionalnih energetskih regulatorjev, ali v splošnem aktu agencije, sprejetem na podlagi energetske zakonodaje.
- APEGG je vzorčno raziskovanje, v katerem so izbrana stanovanja, ki jih zasedajo zasebna gospodinjstva. SURS podatkov za APEGG ne pridobiva iz administrativnih virov. Institut "Jožef Stefan" - Center za energetska učinkovitost sam pridobiva podatke iz administrativnih virov, ki so vhodni podatki za model rabe energije v gospodinjstvih.

Izjava o omejitvi odgovornosti

Informacije in mnenja iz tega okvira so na voljo na datum tega dokumenta in se lahko spremenijo brez predhodnega obvestila. Slovenija ne prevzema nobene odgovornosti ali obveznosti za posodobitev ali revizijo takšnih izjav, ne glede na to, ali na te izjave vplivajo rezultati novih informacij, prihodnji dogodki ali kako drugače.

Ta okvir predstavlja vladno politiko Republike Slovenije, se lahko spremeni in ni namenjen ustvarjanju pravnih razmerij, pravic ali obveznosti niti se nanj ni mogoče sklicevati.

Ta okvir je zgolj informativen in ne predstavlja ponudbe ali vabila k prodaji državnih obveznic Republike Slovenije ali poziva k ponudbi za odkup, vpis ali drugačno pridobitev katerega koli dolga ali obveznic Republike Slovenije, niti ni del te ponudbe ali vabila in se ga ne sme razlagati kot tako, pri čemer nobena določba tega okvira ni podlaga za kakršno koli pogodbo ali zavezo ali se nanjo ni mogoče sklicevati v zvezi z njo. Vsaka odločitev o nakupu slovenskih državnih obveznic bi morala biti sprejeta izključno na podlagi informacij, ki jih mora vsebovati katera koli ponudbena listina, pripravljena v zvezi s ponudbo takih obveznic. Potencialni vlagatelji morajo sprejemati lastne neodvisne naložbene odločitve.

Ni zagotovila o primernosti slovenskih državnih obveznic, povezanih s trajnostnostjo, za izpolnjevanje trajnostnih meril, ki jih zahtevajo potencialni vlagatelji. Potencialni kupci slovenskih državnih obveznic, povezanih s trajnostnostjo, bi morali sami določiti ustreznost informacij, ki jih vsebuje ali se nanje sklicuje ta okvir, ali ustrezne dokumentacije o obveznicah za take slovenske državne obveznice, povezane s trajnostnostjo, v zvezi z ustreznostjo ključnih kazalnikov uspešnosti in ambicioznostjo brezšivnih cevi, njihov nakup slovenskih državnih obveznic za trajnostnost pa bi moral temeljiti na preiskavi, za katero meni, da je potrebna.

Slovenija je v tem okviru določila svojo načrtovano politiko in ukrepe v zvezi s ključnimi kazalniki uspešnosti in povezanimi brezšivnimi cevi ter poročanjem vlagateljev v zvezi s slovenskimi državnimi obveznicami, povezanimi s trajnostnostjo. Vendar to ne bo primer neizpolnjevanja ali kršitve pogodbenih obveznosti v skladu s pogoji katere koli slovenske državne obveznice, povezane s trajnostnostjo, če Slovenija (vključno s katerim koli vladnim organom ali agencijo) ne bo spoštovala tega okvira, bodisi ker (zaradi pomanjkanja zanesljivih informacij in/ali podatkov ali kako drugače) vlagateljem ni zagotovila poročil o ključnih kazalnikih uspešnosti in povezanih brezšivnih cevi, kot je predvideno v tem okviru, bodisi kako drugače.

Poleg tega je treba opozoriti, da prihodki od izdaje slovenskih državnih obveznic, povezanih s trajnostnostjo, ne bodo namenjeni posebnim projektom in da se o uporabi prihodkov ne bo poročalo.

Trajnostni in/ali okoljski cilji, kot so opisani v tem okviru, morda ne bodo doseženi. Dejavniki, ki vključujejo (vendar niso omejeni na) tržne, politične in gospodarske razmere, spremembe vladne politike (bodisi s kontinuiteto vlade bodisi s spremembo sestave vlade), spremembe zakonov, pravil ali predpisov, potrebo po odobritvi izdatkov s strani vlade. Na tej podlagi zavračamo vsakršno odgovornost, ne glede na to, ali izhaja iz škodnega dejanja, pogodbe ali kako drugače, ki bi jo lahko imel kateri koli kupec državnih trajnostnih obveznic Slovenije ali katera koli druga oseba v zvezi s tem okvirom ali katerimi koli slovenskimi državnimi trajnostnimi obveznicami zaradi kakršnega koli nespoštovanja ali nespoštovanja tega okvira.

To gradivo ni namenjeno za distribucijo ali uporabo s strani katere koli osebe ali subjekta v kateri koli jurisdikciji ali državi, kjer bi bila takšna distribucija ali uporaba v nasprotju z zakoni ali predpisi. Osebe, ki lahko dobijo take dokumente, se morajo seznaniti z vsemi veljavnimi omejitvami glede razširjanja in jih upoštevati.

Ta okvir vsebuje nekatere izjave, ki lahko pomenijo „izjave o prihodnosti“. Te izjave niso zagotovila ali napovedi prihodnje uspešnosti in so podvržene tveganjem in negotovostim. Zato se lahko dejanski rezultati ali razvoj razlikujejo od rezultatov ali razvoja, izraženih v izjavah iz tega okvira.